45ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 8 Կ. ՊՈԼԻՍ 1901 ԱՊՐԻԼ 19/2 ՇԱԲԱԹ 13 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1319 — 19 ՆԻՍԱՆ 1317 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ե. ԳԱՅՍԱՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամեն տեսակ գրութիւններ։
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38 Պապը Ալի ճաստէսի 38

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Journal Arménien
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
Ohannès T. Kaisérian
38 GRAND RUE DE LA S. PORTE 38
Constantinople

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوهانس فریج قیصریانه
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره‌ده مخصوصه‌در

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Դաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՕՐԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ինչպէս արդէն Ապրիլ 16ի պատմականներու մէջ տեսանուեցաւ Մակար Կաթողիկոսի մահը, ստիպեց մեզ նոր կարգացնել անոր համառօտ կենսագրութիւնը։

Մակար Կաթողիկոս ծնած է Պուլանըգի Թեղուտ գիւղին մէջ 1813 թուականի Դեկտեմբերի 13ին։ Մակարի հայրը Վաղարշապատ կը գաղթէ։ Մակար աշակերտ կը մտնէ Էջմիածնի վանքը հոգեւոր դպրոցը իր դպրոցական շրջանն աւարտելով 1838 թուականի Դեկտեմբերի 12ին սարկաւագ կը ձեռնադրուի։ Իր ուսմանց մէջ ունեցած յառաջդիմութեանց համար հետզհետէ կը յառաջանայ պաշտօններու մէջ։ 1842 մարտ 25ին վարդապետութեան իշխանութիւն ընդունելով տասնուսուցիչ կը կարգուի Մայր-Աթոռոյ հոգեւոր դպրոցին։ Աւագ-ծնունդութիւնն ալ քիչ կեցաւ։ Զինքն կ'ընտրեն նոյն դպրոցին Տեսուչ Սիմեոն ոստիկան 1843 օգոստոս 21ին։ Մակարի ինքնուսութիւնն զինքը կ'առաջնորդէ աւելի վեր։ Ներսէս Ե. Կաթողիկոսն տեսնելով անոր ժրաջանութիւնը և հմտութիւնը Սիմեոնի անդամ կը նշանակէ։ Միանգամութիւնը Մակարը քսնիչ կը կարդէ Հայ ձեռագիրներու։ և այդ պաշտօնով մարտ 15ին կ'երթայ Պարսկաստան։ Մակար կ'ստանձնէ նաև Էջմիածնի մատենադարանի Փրոտեկտորութիւնը 1849 ին, և ձեռնադրուն վարդապետի աստիճանին ձեռնադրութիւնն կ'ընդունի 1852 ապրիլ 12ին Ներսէս Ե. Կաթողիկոսէն։

Կ'երթայ թէ այլեւս մարդ չկայ Էջմիածնի մէջ։ Այդ փիլոսոփութիւններն իր թեւերուն առած են, Այլ եւս իր էն մեծ պաշտօնին նախապարակներն սկսած են ծայր տալ։ 1853 մարտին եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի։ Մակարի դիրքը կը դարձնեն վրայ ուելցած են նոր մասնակարգներ և անհատական յատկութիւններ, ուստի 1853 թուականի 10ին մատակարար կը կարգուի վանական վարչութեան։ Այլ ամէն տեսակ գործեր իր ձեռքն են, հրամէր կը կարդայ հրամաններ կ'արձակէ վանականներու։ բանտարկութիւնը իր ապիս կը խոնարհի, ալ վասաք պակի զինքի կը չշնչակատեն։ 1858 դեկտ. 15ին Սիմեոնի կողմանէ պատրիարք եղած է թէ։ Պուլիս Էջմիածնի հրամանքու համար Մատենադարանի Կաթողիկոսի։ Այդ պատգամաւորութիւնն իր վերադարձն ունեցաւ։ վարչի մը որ կաթողիկոսի մը գուրս։ 1859 մարտ 10ին կ'ընդունի կոչումն Մեքենարարութեան։ Էջմիածնի ալ ինքն նոյնէ զինքը կը դնէ, դանդիկ անոնց նոյնը լուսաւորը եկեղեցին ալ լուսաւորելու կը փափաքին։ Օգոստի 13ին Աստուածաշունչ կը կարդայ Էջմիածնոյ։ Ալ այդ ալ չեղաւ է, ալ սկսած է պահ մը թողուլ Էջմիածնը, քիչ մը երբ բաւական երկար ժամանակ մը թողնելու համար։ Մատենադարանի կաթողիկոսի հրամանաւ կ'երթայ Թիֆլիս կարգաւորելու համար անոր հոգեւոր դպրոցն։ Ալ այդ պաշտօնները մարտ 15ին կ'երթայ Պարսկաստան։ Մակար կ'ստանձնէ նաև Էջմիածնի մատենադարանի Փրոտեկտորութիւնը 1849 ին, և ձեռնադրուն վարդապետի աստիճանին ձեռնադրութիւնն կ'ընդունի 1852 ապրիլ 12ին Ներսէս Ե. Կաթողիկոսէն։

Կ'երթայ թէ այլեւս մարդ չկայ Էջմիածնի մէջ։ Այդ փիլոսոփութիւններն իր թեւերուն առած են, Այլ եւս իր էն մեծ պաշտօնին նախապարակներն սկսած են ծայր տալ։ 1853 մարտին եպիսկոպոս կը ձեռնադրուի։ Մակարի դիրքը կը դարձնեն վրայ ուելցած են նոր մասնակարգներ և անհատական յատկութիւններ, ուստի 1853 թուականի 10ին մատակարար կը կարգուի Վանական վարչութեան։ Այլ ամէն տեսակ գործեր իր ձեռքն են, հրամէր կը կարդայ հրամաններ կ'արձակէ վանականներու։ բանտարկութիւնը իր ապիս կը խոնարհի, ալ վասաք պակի զինքի կը չշնչակատեն։ 1858 դեկտ. 15ին Սիմեոնի կողմանէ պատրիարք եղած է թէ։ Պուլիս Էջմիածնի հրամանքու համար Մատենադարանի Կաթողիկոսի։ Այդ պատգամաւորութիւնն իր վերադարձն ունեցաւ։ վարչի մը որ կաթողիկոսի մը գուրս։ 1859 մարտ 10ին կ'ընդունի կոչումն Մեքենարարութեան։ Էջմիածնի ալ ինքն նոյնէ զինքը կը դնէ, դանդիկ անոնց նոյնը լուսաւորը եկեղեցին ալ լուսաւորելու կը փափաքին։ Օգոստի 13ին Աստուածաշունչ կը կարդայ Էջմիածնոյ։ Ալ այդ ալ չեղաւ է, ալ սկսած է պահ մը թողուլ Էջմիածնը, քիչ մը երբ բաւական երկար ժամանակ մը թողնելու համար։ Մատենադարանի կաթողիկոսի հրամանաւ կ'երթայ Թիֆլիս կարգաւորելու համար անոր հոգեւոր դպրոցն։ Ալ այդ պաշտօնները

ընարութիւնը, գրեթէ Էջմիածնայ վիճակները իր ձեռքն են։ կաթողիկոսի մահուան սպասել հարկ է միայն։ Թաղգրութեան հանդէսին ներկայ գտնուելը կերպով մը իր վրայ մասնաւոր սէր մը հրաւիրած է։ Ադոնց չատերուրիշ ընտրելիներ կը չնորհնաւորեին։ Գէորգ կաթողիկոսի մահը կը մօտենար։ Գէորգ կաթողիկոս վախճանեցաւ 1882 դեկ. 6 ին։ Թաղումի հանդէսը Էջմիածնի զանգակատան հիւսիսակողմը 1882 դեկտ. 12 ին։ Մինողը Տաճկաստանի, Պարսկաստանի, Հնդկաստանի և Մոսկուայի վրայ վիճակներու շրջաբերականներ զրկեց նոր կաթողիկոսին ընտրութեան պատրաստութիւնները տեսնելու համար և նշանակեալ օրն, 1884 մարտի 7 ին, գտնուելու համար Էջմիածին։ Ամէն գործողութիւնը կատարուեցան ընտրելոց ներկայացուցեցան Ռուսկաստանի, 1885 ին Մակար, Վանքիկոս հաչակուեցաւ ամենայն Հայոց։

Մակար Կաթողիկոս Տփղիս գնաց դպրոցները վերաբերեալ քանոնագրեալ, նոր նոր կանոններով։ Մակար իր ամբողջ ուժը թափեց դպրոցներու կացութիւնը բարւոքելու համար, և որովհետեւ քաղ. փափաքը ակղանել անոր ոչնչը արդէն, Ներսէս Կաթողիկոս զայն կը կոչէր «Խոհեմ և գործունեայ վանականը»։ Մակար արդէն իր այդ միակ փափաքով կը մաղ փութացուց

Իր գործերէն մին եղաւ նաեւ Էջմիածնի տպարանին զարկ մը պակ, հայոն համար փառաւոր չէնք մը պատրաստեց Մայր եկեղեցիին և ձեռնարանին միջեւ։ Մակար կը բաղձար նաեւ տաճարի նորոգութիւնն ընել, նորոգութիւնն սկսաւ, ալ վերջ չգտաւ իր մահուան պատճառաւ։ որ յանկարծակի տեղի ունեցաւ 1891 ապրիլ 16 ին եօթանասուն և ութը տարեկան, և թաղուեցաւ առաջին հարաւային պատնէշի հարաւակողմը Ներսէս Աշտարակեցիի իր հոգեւոր տոր դիմաց։

Սոյն համառօտ կենսագրականն զոր քաղեցինք մեզ ցոյց տուաւ թէ որչափ և քանի պաշտօններ իր շուրջ պարուած էին։ Մակար իր ունեցած համակիր ընթացքին, վարքին և հմտութեան պատճառաւ դրեթէ ոչ օրի խեթը իր վրայ հրաւիրեց։ Պէտք է դիտել թէ սակայն իր կաթողիկոսութենէն առաջ ունեցած պաշտօններուն մէջ աւելի փայլեցաւ բան ցեղաց, թերեւս պաշտօնին ամբողջ պատասխանատուութիւնը զինքի պահ մը յանդգնէն ձեռնարկիներէ հեռի կացուցին։ Օրինակելի է մեր կրօնական անձնականներուն համար Մակարի ընթացքն ուղղութիւնը։

ԲԱՌԵՐՈՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կարեւոր թաղի մը դպրոցին մէջ պատահած դէպքը մը դիս կ'ստիպէ նորէն դպրելու հին փտած լարին որոշ վրայ ամբան զարկած ենք սկիզբէն ի վեր։ Մեր թաղական ազանիրէն ու անոնց բարոյական ընթացքին քանի մը դէպքերը ամ ուրիշ մը դարձեր։

Հոկայ բարեութիւն մեր մարդուկին, արտասանող աշակերտութիւնը վար կը կանգնի բեմէն, ու բոլոր հոն եղողներուն ներկայութիւնը չեմի պէս բան մը կ'ուղղուի վարժուհիին «որ կրնար առաջուց սա բառը փոխել»։

* * *

Անտարակոյս դէպքը իր ամբողջ պարզութեանը ու իր գեղեցիկ հարկութեանը մէջ, չեմ գիտեր թէ ինչ տպաւորութիւն կ'ունենան աշակերտուհիները, վարժուհին ու միւս կերպ եղողները որոնց մէջ և արտասանող աղջիկն հոն էր։ Այն չէ որ դիս կը հետաքրքրէ, մինակ սա առիթով կ'ուզեմ քանի մը նշումներ ընել որոնք կարծեմ նոյնն նահապետն ատենուան չափ հին են մեզի համար և որոնց կրկնութիւնը ատով հանդերձ անօգուտ չէ թերեւս։

Չեմ գիտեր թէ ինչ տարապայման գոհացում ստացած պիտի ըլլար ատենապետէն դիս երբ վնիրտուհին սա ուսանողը արտասանող աշակերտուհին հետ անոյշուց զայն կարդացած ատենը ըսէր անոր։

— Աղէկ, կրնաս կարդալ քանի որ ընտրեր ես (կասորներուն մեծագոյն մասը արտասանողները կ'ընտրեն) մինակ թէ ուշադրութիւնդ կը հրաւիրեմ սա սիրահար բառին վրայ։ պէտք է գիտնալ որ սա բառը չատ անպարոյական է, և ամենէն մեծ ամօթներէն մէկն է զանելիա պատաչանկը։ ուստի պէտք է որ սա բառը փոխենք ու անոր տեղը դընենք, օրինակի համար, հմայիչ բառը կամ որ և է բառ մըն է որ պէտք տարբեր ըլլայ։ Ասանկով բարոյալից բան մը ըրած պիտի ըլլանք։

Ես կը խորհիմ թէ բառին հետ խաղալով չատ աւելի տեղը բան մը ըրած պիտի ըլլայինք ու ըրաւ ալ ատենապետ էֆէնտիս։ Անշուշտ չէք մոռաներ թէ 18-19 տարու աղջիկներ, որոնք ամենանուազ տարիքնուն են հասած ամէնքն ալ, գաղափար չունենան սիրահար բառին վրայ։ Կարծեմ ատոր բառին վրայ։ Կարծեմ ատոր ալ քիչ մը հակառակն է հաւանականը։ Ատոր փոխարէն իրենց սովորեցուցած կ'ընեմք տեսնէ մը կեղծաւորութիւն որ երբէք թերեւս չնիսի դարձի մեր ցեղին էն caractéristique (բարոյագիտ) յատկութիւնը ըլլալէ և որ կարծեմ չատ աւելի անպարոյական է քան սիրահարբառը։

Լ. Տ. Մ.

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԱԼՄԵՐԱՆԱԼ ՁԻԿԱՅ

Բ.

Ներկայացնենք ընթերցողներուն, Տօքթ. Մէկնիքոֆը — Բասթէօռի այդ մեծ անուն աշակերտը, ռուս գիտնականը — որ մէկ քանի տարիներէ ի վեր Բասթէօռի հաստատութիւնը կը վարէ։ Եթէ հոս ներկայացնենք անօգուտ բան մը չրլանք պիտի ըլլանք։ Ինչպէս գլխաւոր գիտուրան սկզբնապատճառը չատ անդամ անոնց երեւոյթներ եղած են, նոյն մասին օրինակներ չեն պակիր, Սրբիտիդէսի բաղնիքը Երմիանը, Կալիլէի կանթեղը, Տրնի Բաբէնի սանը, Դէվանի Խնձորը և այլն։ այնպէս ալ մարդուս ծերութիւնը կասեցնելու, եւ անո՛ր յառաջ բերած վատութիւնը յաղթելու համար Տօքթ. Մէկնիքոֆի յղացած գրութիւնն ալ արդիւնք է ամենայն պատճառի մը։ Կարգ մը հիւանդութիւններ մարդկանց ուսումնասիրած ատեն մարդկային ծերութիւնը յառաջ բերող բջիջներէ մի՞քրոբը ուշադրութիւնը կը գրաւէ մանրէները և անոնց այսպէս ա՛լ մեծնալը մեկնելի թողլով, կ'սկսի այս Ռուսիրեմ մանրէն հետապնդել ու անոր մեծնալն օրըստօրէ իր գիտական խուզարկութիւններն յառաջ կը տանի։ Թէպէտ ռուս գիտնականին ձեռք բերած ծանօթութիւններն ու զննութիւններն տակաւին տեսութիւն թէօռէ անունը կը կրեն։ բայց մեծ հաւանականութիւն կայ թէ՝ ապագային տեսութիւն բառը, վաղուան իրականութիւնը ըլլայ, որովհետեւ իր տեսութիւններն և անոր գործադրութիւնը գիտական ամբոխի հաստատ և ամուր գեանի մը վրայ հիմ դրած են որ հարակարը ոնդող միւս բոլոր ուսումնասիրութիւնները։ ոչ թէ զանոնք սեղեցնան խախտել այլ և որ է ազդեցութիւն մինչեւ իսկ չեն կրնար բանեցնել անոնց վրայ։ Բայց վերջ հարկ կայ մի միայն չիրը ու ցնամաք բանարով բացատրելու Բասթէօռի մեծանուն աշակերտին գրութիւնը։ այսպէսով այդ ռուս հանճարը պէտք եղածին չափ ծանօթացուցած չպիտի ըլլանք, եթէ մանրամասնութեանց մէջ չմտնենք։

Անա՛, ոչիմն։ Ամենքնուս ծանօթութեան սահմանին մէջն է թէ՝ մարդկային մարմինը, ինչպէս միւս բոլոր կենդանիներուն։ Բջիջ մանրադիտական տարրերու ամբողջութիւն մըն է։ այս բջիջները կրնանք նմանցնել պղաբարիկ մանասանեակներու, որոնք աւելի կամ նուազ դիմացկուն թաղանթով մը շրջապատուած են։ այդ բջիջներէն իւրաքանչիւրը կը պարունակէ տեսակ մը հիւթ, որուն մէջ միջուկ մը կը լողայ։ այս միջուկը երբեմն բաժնելու ուր այս կերպով երկու անջատ մասեր կազմելու յատկութիւնը օժտուած է։ այս գործողութիւնը կատարելու հպամար բջիջը շրջապատող թաղանթը կը ճեղքուի և մայր բջիջը կիսուելով, երկու նորածիններու ծնունդ կուտայ, որոնք իրենց կարգին միեւնոյն գրութիւնամբ դարձեալ երկուքի, միւս երկուքի բաժնուելով, այդ նախնական Մայր-բջիջը իր զաւակները, իր թոռները և թոռնորդիները կ'ունենայ, և մինչեւ ե՞րբ, մինչեւ ո՞ւր այս բջիջային բաժանումն ու բազմապատկութիւնը։ մինչեւ կատարեալ ամբողջ մարդկային մարմնոյն։ Միեւնոյն տեսակէ բջիջներու հաւաքածոյ մը՝ հիւսուածք մը յառաջ կը գայ, ինչպէս թելերու, դերձանիներու ընդելուզումի մը, կերպասի հիւսուածքը կը կազմեն, եւ սա՛ ճիշդ այս կերպով չգայնի հիւսուածք մը չգայնի բջիջներէ և գնդերային բջիջներէ գոյացած է։ Սա պարագան ալ նկատողութեան առնելու է թէ՝ միեւնոյն տեսակէ եղող բջիջներ երբէ՛ք իրարու չեն կրնար փակցիլ և հետեւաբար անկան վիճակ մը ունին ու այնպէս կեանք կը վարեն, միշտ հիւսուածքի մարմնոյ մը մէջ լողանք առնելով։ Նոյն բանը կ'ընէ նաեւ արիւնը, որ կը բաղկանայ գնդիկներէ հեղուկէ մը որուն միւս անունն է չիմոն, sérum որուն մէջ կը լողան կարմրուկ բջիջներ որ թարգմանի կարմիր գնդիկները - globules rouges — և սպիտակ բջիջները, ըսել կ'ուզենք Լէքոսիթները, ներսական գնդիկները։ Մանրէներն այ ճիշդ անոնց պէս անկախ, ազատ բջիջներ են։ Հետեւաբար որ և է պատճառով մը այսինքն հիւանդութեամբ մը, ընդունակ են հէք մարդուն մարմնէն ներս սողոսկելու և արեան շիճուկին մէջ մտնելու։ ու յետոյ ալ արիւնը թրմեցուցիչի պէս սամարողջ գործարանաւորութեան կը բաշխէ այդ աւերիչ արարածները։

Այս հաշուով մեր մարմինը, պարենարարմի դաշտ մը պիտի դառնայ, ուր պատերազմիներուն այսինքն մանրէներուն ծնունդ տուող բջիջներուն և մեր մարմինը կազմակերպողներուն միջեւ գիրկընդխառն պայքար մը տեղի կունենայ գրեթէ ամէն օր, բայց մի՛նչ ի հեռուս մեր։ Երիտասարդութեան ժամանակ, այդ մանրադիտական ճակատամարտն մէջ, յաղթանակը մեր մարմնոյն բջիջներուն քով կը մնայ, եթէ ոչ միշտ գէթ, յաճախ։ չափահասութեան առնն, հաւասարակշռութիւնն է որ կը տիրապետէ մեր գործարանաւորութեան մէջ և ծայրատիճան ուժասպառ ծերութիւն մը կամ տակէ մէկ երկու ատիճան վար վիճակ մը, արդիւնքն է այն կոտրածներուն տեսողութեան մէջ մեր խ՛ղճ, անպաշտպան ու տկարակամ բջիջները կը տատանուին, ջարդուբարդ կ'ելնեն անխնայ մեր մարմնական տկարութիւնէն օգտուող ասատնորդի մանրէներուն կոյմէ։ Ոչիմն՝ մեր մարմնոյն մէջ երկու տեսակ բջիջներ կը գտնուին։ անոնք՝ որոնք երիտասարդութեան և չափահասութեան ժամանակ յաղթող կը հանդիսանան և կը կոչուին հանդիսաւէտ բջիջներ, վասն զի մի՛քրոբները սատկելու, բնաջինջ ընելու կը ծառայեն։ իսկ երկրորդ տեսակին կը պատկանին մարդուս ծերութեանը մէջ գործունէութիւն ցոյց տուող բջիջներն, որոնք մեր խորութիւնը, մեր էութիւնը կազմակերպող բջիջներն, մասնիկներն ուսումնասիրելու համար կոչուած են քջիջներ։ — Այս վերջիններուն ամէն տեղ կրնաս հանդիպիլ, բայց ի մասնաւորի տուն տեղ եղած են արեան, ջղային հիւսուածքներուն և աւշային կծիկներուն մէջ՝ և կ'ուսեն կը խանն միշտ ի վնաս այս տարրերուն ու գործարաններուն։ Ասանք, այսինքն միքրոպային բջիջները, խօսք մէկ ընելով, մեր կենդանի բջիջներուն դաւոր ու կ'սանկնի, շարջ բոլորին կը խոնարհին, կը պաշարեն զանոնք մը և կը սկսին կամ մեր խ՛ղճ բջիջները ճաշակելով իրենց անյագ ախորժակին զոհացում պալ, և կամ աղդու réactներու պէս կը տարաղաղեն, կը լուծեն և այսպէսով կ'իրացնեն զանոնք։ — Այս սեսութիւններով խաղալ դրական ու բնական գործողութիւններուն վրայ մեծանուն ռուս գիտունը, Տօքթէօր Մէկնիքոֆ երկարօրէն խօսած է և չատ մեկին բացատրութիւններ տուած է, իր Leçons sur la Pathologie comparée de l'inflammation. երկասիրութեան մէջ։

Եւ ահա՛ այս կերպով բջիջներն երկու դասակարգի բաժնուած կրլլան, մին մեր կեանքը պաշտպանող, այսինքն մանրէակեր կամ մանրէասպան բջիջներն, իսկ միւսը մեր գոյութեան պատճառող յարձակողական բջիջները։ Բայց միշտ վերջնական յաղթութիւնը, միքրոպային բջիջներն են որ կը տանին և գժբաղդաբար ոչ միայն ծերութեան այլ և մեր կենաց միւս շրջաններուն մէջ իսկ, չպա՛տ անգամ այդ հարաճեմ մանրէներն մեր էութեան, մեր կեանքին սեպհական եղող բջիջներուն «խէրը» անիծելով, յաղթական դէրը պարդած, դէպի սեւ փոսը կ'առաջնորդեն մեզ, ա՛լ եթէ դէն կը նայս հանկցուր այդ հրատակ արարածներուն թէ՝ մենք առաջնորդ պէտք չունինք։ Բայց ամէն յանդգնք, ասանց կանակը չբեռցնենք։ մաս մըն ալ մեզի հանենք։ վասն զի չատ ժամանակ, իսկ մը ասիթներու մէջ այդ անդարմանելի պարտութեան որ կարապետն է մահուան, պատճա՛ռ մենք ենք եղած։ ճակատագրաց խոստովանենք այս։ այդ պատճառները քննելու կրահեցնենք թէ՝ հիւանդութիւններն, ախտերն են, էն չատ լաւ, ծերութիւն ի բաց ասնելով, կենաց միւս շրջաններուն մէջ՝ այդ ան ու ապրասի սիրող բջիջներէ, չատ հեղ, հրաւիրողը, հիւրկալողն ու պատուաւորողը մենք չենք։ հարկ է ըսել թէ ինչպէս կը հրաւիրենք պատաութիւնը, մուտորական և մարմնական չափազանց աշխատութիւններն, ալքոլամոլութիւնը, գեղեցիկ կեանքի՝ գլխաւոր պատճէններն, ա՛յն հրաւիրագիներուն որոնք կամայ և ակամայ, դիտութեամբ և անգիտութեամբ կ'ուղղենք մանրէներու ընդառնաց։ Անա՛ այսպէս, Տօքթէօր Մէկնիքոֆի խել մը գլխաւոր պատճառող ուսումնասիրութիւններէ վերջ բա սիվիլիզի իրողութեան յանդած է թէ՝ մարդկային ծերութիւնը ուրիշ բան չէ եթէ ոչ այլասերումը, ծերումը, ի մի բան ինչպացումը մեր գործարանաւորութիւնը կազմակերպող բջիջներուն։

Ս. Զ. Դ.

Մեր յարգոյ աշխատակիցներէն կը խնդրուի որպէսզի բարեհաճին իրենց ստորագրութիւնն որոշ կերպով գրել։

Անստորագիր յօդուածներն չենք կրնար հրատարակել։

ԷՎՐՕԲԱ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

Իթալիա ազնանմասընդն Ֆրանսանդն Թուլօն լիմանընը զկարէթ իմմէ մի մնաառէպէթէլէ Ֆրանսա հիւբիւմէթի թարաքընտան կէսօթէրիէն ասարը թէվէճճիւհաթընդն պիթիւն էվրօբա մաթպուսաթը իւզէրինէ թէէսիր իճրա իտուպ, պիճիւմէ էվրադ հավատսին տախի Թուլօն չէնլիքլէրի հագգընտա միւխթէլիֆ սուրէթտէ միւլահազալար պէյտն էյլէտիքլէրի մալիմ տիր։ էն զիւատ Իսկիլիզ վէ Ալէքսան կազէթալարը Թուլօն չէնլիքլէրինտէն շիւպէէլէնէրէք, հէր հալտէ Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւբիւմէթլէրի պէնսիոնատ պիր իթթիֆազ ադա իտիէճէկինէգանաաթ թամէմ հասը իթթիքլէրի մալիմ տիր։ Պու ուէֆա տախի Թայմզ կազէթասը նդն Բարիզ մուխպիրի Իթալիա ազնանմասընդն Թուլօն լիմանընը զկարէթի մունասէպէթլէյէ, մէնուուլ օլտըղը կազէթայա պիր մէքթուպը մախսուս կէօնտէրէրէք Թուլօն չէնլիքլէրինին Իթալիա վէ Իսկիլիթէրա հիւբիւճէթլէրինին միւնասէպաթը ասօթանէպինի իիլալ իտէճէկի չիւպհէսիզ պուլընըղընը պէյտն էյլէմիշ տիր։ Մուխպիրը մումանիէյէին ֆիքրինէ կէօրէ, Թուլօնտա իճրա օլունան սամիմի չէնլիքլէր էճանընտա Ֆրանսա բէիսը հիւբիւմէթի Մ. Լուպէ հազրէթլէրի իլէ Իթալիա ազնանմասը գօմանտանը վէ Իթալիա գրալընդն ամուճաաը ամիրալ ճէնապէլլերի պէնինտէ վուգուտ պուլան միւզաքէրթաա պաղը սիասի մէսէլէէր հագգընտա սուրէթը բէսմիյէտ միւպատէլէի էֆքիար իտուպ, վէ հաթթա Մէրաքէշ մէսէլէսի իչէն ատ թարաֆէյն պէնինտէ իթթիֆաքը թամմ հուսուլէ կէլմիշ, վէ պու մէսէլէյէն թէվֆիյէսի զրմիրնտա ասիի պիր մուգավէյէսի զրմիրնտա ասիի պիր գավմ օրտուսընդն ալտըղընընը մանասընդն էնէնիսէն մէրաքիշ մէսէլէնինի թարիրի իթթիկէ սրբատա մումանիէյէ չու ճէվապը վէրմիշ տիր։ «Պու կէօրտիգինիզ շէյլէրին ճիմէնի Ամանիա մէտանան պուլընըօրլար։ Ամանիա պիզիմ մուսալմանլարընը ասքէրիմիզ իսկ, օրտուզդանտ տօպաքը քէնտիսինէ մէրեունդ չիէքրանդը։»

ՇԷՄԻՆՏԷՆԷՐ ԻՒԶԷՐԻՆԷ ՀԻՆԱՅՈՒՄ. — «Սիէքլը» դազէթասընդն ալընան մանրնամաթա նէզարէն, Ամէրիդատա Մամբէն շէհրինտէ սէյրը սէֆէր իտէն չըմէնդֆէրի ալթը քիչի կիճէ վագթը պատրրուպ վէլինտէ պուլընան թէքմիլ մուհիմմ չանթալարը ալարադ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Պու էճնատէ պիր ամերիգալը արապ խրըսըղլարա դարշը գօմագ իսթէտիկինտէն ճէրն օլունմաչ տրը վէ պուճնան մատա թէքմիլ թրնէտ պուլունան մէմուրլար սուրէթի վանչիանէտ տարպ իսլէմիշլէր տիր։

ԱԼՄԱՆ ՍՈՒՄԱՌԷՆ ՎԱՌՕՐԱՆԱՐԸ. — «Ռարբէլ» դազէթասընդն վէրտիյի մալիմանա կէօրէ, կէչէնլէրտէ Ալման իմպէրատօրը Բիէլ իմալանիանէպնէ կիմնէզպ ինչա օլունան «ՍուՄառէն» վապօրընդն մոռէլինի թէֆթիշ իթմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ. — Օսմանը Մըսը ֆէվգէլատէ գօմիսէրի աէվլ։ Դաղի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի՝ թրէնը մասսուսէ իլէ Հատրատա միւվասլէէթ իթմիշ տիր, վալի հազրէթլէրինինին մալիմանը օլմատըղընատա, իյֆաի իսօյամէտի իտէմիշ տիր։

—Սուսանտա չիստէթլի պիր սըճաղ օլուշ, տէրէճէ՝ կէօկկէ իչինտէ հՁէ չըգմըշ տրը։

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ՃԱԲՈՆԻԱ ՕՐՏՈՒՄԸ. — Պիր միւատէթտէն պէրու Ճաբոնիա օլտուսընտա թՁրա օլունան թէկնիգաթ վէ ըլահաթ նազարը թէագիգատէն կէչիրիլէճէք օլուրտա թէկնիգաթտաքի ինթիզամ ճաիպի հայրէթ օլտուղու կէօրիւլէճէք տիր։ Ճաբօնիա հիւբիւմէթի էօթէտէն պէրու օրտուսընդն իսլահ վէ թէկնիգէ սարթը զայրէթ էմմիշտիր։ գուվվէի քէսքիսինի թէկնիգաթը ասքէրիյէէ վէրմիշտիր։ Ճաբոնեալըլար օրտուլի ասկէրի սէվէրլէր, հաթթա հարաքեաթը ասքէրիյէ, վէ հարպիյէ իճրասընտա կէօսթէրմիի մուհապէպէթ վէ արզու նազարը թաթպիգէ ալընարգտա Ֆրանսըզ ասքէրինին գալպինտէ մէվճուտ օլան խահիշ վէ մուհապէպէթ մուգաեէսէ իսլէպիլիր։ Ճաբոնիա ասքէրի հիսսիյաթը մէզքիւրեի կալընըզ հարպ զէմանլարընտա էյլի տախտա մուհաֆազա իթմէքտիր։ ասքէրի գիւպլերինտէ թիճճար վէ սարիչ, եանի ասքէր օրմանան էշալինին զալէպէլիմինտէն հէր քէսին ասքէրէ վէ ասքերլիեէ օլան մուհապէպէ ու թագտիրինի կէօսթէրիր, պինտանալէյն ասքէրէ գարշու պու գատար մուհապէպ կէսթէրմէքտէ օլան պիր գավմ օրտուսընդն մէրթէպէսի ուլատա մուհաֆազասը զրմնընտա էյտէն կէլէն ֆէտաքարլըղընդն թՁրասընա ամատ պուլունընդընա չիւպհէ եօգտը։

Էվրօբա սէեահիլերինտէն պիրինի Ճաբոնիատա պուլունընդը սըրատա, Ճաբոնիա օրտուսընտա կէօրանկի ինթիզամ ու միւքէմմէլիյէթտէն ալայը իզհարը թէճճիհպատէն քէնտինինի ալամադընդը իգրար իտիեօր։

Ալման միւատագզրիյինի ասքէրիյէսի Ճաբոնիա օրտուսընդն միւքէմմէլիյէթինի թէսլիմ իթմէքտէ օլտուղը կիպի Զին մուհարեպէսի տախի պուտնա աէլիլի գաթի ատտա օլունապիլիր։

Ճաբոնիա օրտուսընդն սէմէրաթը ինթիզամը պու մուհարեպէտէ իդդիթաճ կոտիմիշ տիր։ Պու քէրրէ Զին վէկդայիի հազրընտէտէ Ճաբոնիա գուվվէի ասքէրիյէսինին կէօսթէրմէկի ինթիզամ վէ միւքէմմէլիյէթի պիր գաթ տահա իսպաթ օլունմըշ տրը, վէգայիի հազրընտէ Ճաբոնիա ասքէրի օրտուսընդն կէօզլէրի էօնինտէ ֆէվգէլատէ մուվաֆֆագիյէթէ նայլ օլմուշ տրը։

—Էվրօբա իլէ Զին պէյնինտէ զուհուր իտէն մուհարեպէի հազրընտէ Ճաբոնիա գուվվէի ասքէրիյէսի՝ ֆիքր ու ինթաաթ վէ մէթանէթի ասքէրիյէսինէ խալէջ կէթիրմիշ տիր։

Անվանը մէզքուրբ օրտունդն ինթիզամը ումումիսի հագգընտա միւքէմմէլ պիր ֆիյֆի վէրէպիլիր։ Ճաբոնիա օրտուսընդն պու էվսաֆը հարգ օլմասը Ամանիար իչէն պիսիսի ֆայտա ու չէրէֆ օլմադտա տրը։

Ճաբոնիատա պուլընան գօնթ Ռիւնէֆոտարթ Ճաբոնիա ասքէրի մանօվրարընտա հազրը պուլընմըշ վէ իճրա օլունան հարաքեաթը ասքէրիյէտէքի մուվաֆֆագիյէթէն ալայլի Ճաբոն գօմանտանլարընտան պիրինի թէպրիք ինթիկի սրբատա մումանիէյէ չու ճէվապը վէրմիշ տիր։ «Պու կէօրտիգինիզ շէյլէրին ճիմէնի Ամանիայա մէտանան պուլընըօրլար։ Ամանիա պիզիմ մուսալմանլարընը ասքէրիմիզ իսկ, օրտուզդանտ տօպաքը քէնտիսինէ մէրեունդ չիէքրանդը։»

ՇԷՄԻՆՏԷՆԷՐ ԻՒԶԷՐԻՆԷ ՀԻՆԱՅՈՒՄ. — «Սիէքլը» դազէթասընդն ալընան մանրնամաթա նէզարէն, Ամէրիդատա Մամբէն շէհրինտէ սէյրը սէֆէր իտէն չըմէնդֆէրի ալթը քիչի կիճէ վագթը պատրրուպ վէլինտէ պուլընան թէքմիլ մուհիմմ չանթալարը ալարադ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ պու էճնատէ պիր ամերիգալը արապ խրըսըղլարա դարշը գօմագ իսթէտիկինտէն ճէրն օլունմաչ տրը վէ պուճնան մատա թէքմիլ թրնէտ պուլունան մէմուրլար սուրէթի վանչիանէտ տարպ իսլէմիշլէր տիր։

ԱԼՄԱՆ ՍՈՒՄԱՌԷՆ ՎԱՌՕՐԱՆԱՐԸ. — «Ռարբէլ» դազէթասընդն վէրտիյի մալիմանա կէօրէ, կէչէնլէրտէ Ալման իմպէրատօրը Բիէլ իմալանիանէպնէ կիմնէզպ ինչա օլունան «ՍուՄառէն» վապօրընդն մուռէլինի թէֆթիշ իթմիշ տիր։

—Սուսանտա չիստէթլի պիր սըճաղ օլուշ, տէրէճէ՝ կէօկկէ իչինտէ հՁէ չըգմըշ տրը։

ԲԱՐԼԱՆ ՎԷԼԻԻԱՀՏԸ. — Ալման վէլիատանընդն Պոն տարիֆինտունընդա գասրի էնտասընտա քէշլիտէ օլունան զիյարէթի զայէթ տէպտէպէլի օլմուշ տրը։ Բրուսիա իմպէյար ըէիսի իրատը նութգա իմբէրաթօր հազր. ճէնապէլէրինէ արզը թէպպիյէթի վէ ուպուտիյէթ իմմիշ տիր։

Պու էճնատա մուզիգա Ալմանիա մարշը միլլիյինի թէրէնիսիմ իթմէքտիր։ Պուտնան սօնրա իմբէրաթօր իրատանընդա տարիւֆիտունընդա թաղլէպ պուլունտուղու զէմանլարաա թաթը խաթըճէլէրինի թիզքար իլէ, մանտուզը հայմէմէպլինա տախի մէսուտ պիր էօմրիան թէտարինէ թէմէնէ իթմիշ վէ տարիւֆիտունը սէյրամլըղ տրը։

Թայպէտէն պիր վէլիհանա բրէնա Ֆրէտերիգ Վիլհէլմի սէլամայորագ, քէնտիլէրինէ, պէօյէ պիր զաթբալիյէնէն, սիյահ արգատաչը օլմասընտան տօլայը թայպէպինին հիսսիյաթը միւքթէխերանէ վէ մէսուտանէպինին արզ ու պէյան իթմիշ տիր։

Վէլիահա, պէյանը թէչէքքիրլէր իլէհար օլան հիսսիյաթը սամիմանէթլէր վէ իմիֆաթտա ինթիզամ օլտուղու վէճնէ զայէթ մէսուտ պիր էօմրիս թէտրիսլէրէ կէչիրէճէյինի ալիքար կէօրմէքտէ օլտուղընը արզ վէ եաճասը, ինանմամէք օլտուն ակրա սաչըզդ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էնկիւրիս Առաջն. Տեղապահը Սրժ. Տ. Պետրոս վարդապետ Ներսիսեանն տախտի իտարէսինտէ պուլունան Սիւրի Հիսար, Նալը Խան վէ Սթանսօր տէվրէն տօլաչարագ Թաղական Խորհուրդները եէնիսէն թէչքիլ էթթիքտէն սօնրա Էնկիւրիյէ ավտէթ էմմիշ տիր։

—Բաթրիգանտ մաղանթկիւզա Էվվէլի Սատա, Տիգրան էֆ. Տ. Ներսեեանն այնէլի միւթէրմէլէրի իլէ տիւն ագշամ Երուսաղէմտէն չէհրիմիզէ ավտէթ էմմիշէրտիր։

Տ Օ Լ Ա Ն Տ Ը Ր Ը Ճ Ը.

Ս. Երուսաղէմ Պատր. Փոխանորդը Գեր. Երէցկան Տ. Դէօրդ Սրբազան նամընա պիր վարագա իլէ շուտա պունա միւբանատ էտէն չանսա էմնիյէթ էտիրմէմէսի մուշարիէն Սրբազան թարաֆընտան իլան իտիմիշ իտի։

Սակը կէնիս Գումգապու քահանայարընտան, Երէցկան Տէր Խորէն իմզաը պիր վարագա իլէ Պէյօղլունտա պաղը զէվմէը միւթէպէրէյէ միւբանատ էտէն պիր չանսընն տօլանսըրը ճը օլանմը (չիւնքի Գումգապուտա պու իսմանէ քահանայ եօգ տրը) չիւպհէսիզ չանսը մէզգուտ սըզբշարըլմասը իւզէրինէ, միւշարիէն Գէօրգ Սրբազան նամընա չունա պունա միւբանատ էտէն չանս քէնտիսի իտտիկինի իթիրաֆ էմմէսիյլէ, թանգրգատը լաղրմէնին իճրասը զըմնընտա չանսը մէրգուտ Պէյօղլու բէյնս մէճլիսինէ թէսլիմ իտիմիշ տիր։

— Դատաստանական Խորհուրդն հինի իճթիհատտա Եալարդը Գարրիել իլէ զէվճէսինին գէսիսի իզտիսատ մէսէլէսի մէվգը միւզաքէրէէ վագ էտիլճէք տիր, Բէյթիլեթի մէզքիրէ իւզէրինէ ճէրական էտէն մատամէլէ Խան Ժողովա պարարօրթ պէնան էմմէք իւզրէ մէզքիր Ժողովա Սատէթլու Եուսուֆեան Տիգրան էֆ. տախի հազրը պուլանանագ տրը։

Մաղատէյի մէզքիրէնին Խան Ժողովա մը եօգտա Դատ. Ժողովատա մը ֆասլ վէ բույեթի լիազմ կէլճէճէյի հազգընտա Կրօնական Ժողովա պաղը իթիրազլար վուգու պուլմուշ տրը։

Խորհուրդն բուհանի ազալարը պու մէսէլէնին հալլինի Խան Ժողովա թալիգ էմմէքտէ, ճիմանի գըմրնը թէչքիլ էտէն ազալարտա Դատ. Խորհուրդա աթի էմմէքտէ տիր։ Ֆագաթ մէամուռատա նէզարէն Խան Ժողով եալընըզ զէվճէյին մէրգուտոճն պէյնինտէ պիր իթիլագ փէյտա էթտիրիպ եէքտիկէրիյլէ պարըշարըմագ էմրինի վէրմիշ տիր։ Դարբիել քէնտի ֆէնիի իպտիվանընը թալէպ վէ ըսրար էյլէտիյնտէն պու մէսէլէ մէյտանէ չըգմըշ տրը։

—Ուսում. Խորհուրդ թարաֆընտան պու քէրրէ նէյր վէ թամմ օլունան «Վիճակացոյց դաւառական Ազգ. վարժարանաց Թուրքիոյ» նամ բէսլէնին պիրինճի ճիլտինտէն պիր նիւսխէսի մաթպատընդա կէօնտէրիլմիշտիր։ Թանգիմ վէ թէրթիպինտէքի իրինա վէ զայրէթ հագիգատէն չայանը թանին տիր։ Պու բիսալէնին իքինճի ճիլտի տէ տէրեսէմի թանգիմ պուզունուպ միւթէպագը 27 գաւառներն մէքթէպլէրի հագգընտա իզահաթը միւքէմմէլէի միհրիճի օլաճագտը։

Պիրինճի ճիլտի միհրէվիսաթընա նէզարէն 33 վիճակ տախիլինտէ պուլունան չէհիր, գասապա վէ գարիյէլերտէ 478 մէքթէպ, 38,274 զիւքիւր վէ 15,650 իւնան չակիրտան վէ 1,005 մուալիմ իլէ 398 մուալիմէ մէվճուտ խուզկի, վէ չէհրի 236,642 զ. մասրաֆ թէհագգուգ էյլէտիյի մալիմ օլմուշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Ս. Զատկի շնորհաւորական այցելութեան պարտականութենէն զերծ մնալու համար ի նպաստ հաստատութեան հետեւեալ նուիրատուութիւնքն եղած են Սամսոնի հետեւեալ ազգայիններէն.

Մեծապատիւ Տեարք

Ալէքսանդր Սալան	60 զ.
Գրիգոր Լուգաս	40 զ.
Ալէքսանդր Աբրահամեան	20 զ.
Խաչիկ Պողոսեան	20 զ.
Կարապետ Աբրահամեան	20 զ.
Կարապետ Թիւրպէկեան	20 զ.
Կարապետ Պալըգճեան	20 զ.
Մելսաք Մսըրեան	20 զ.
Մուրատ Խէրեան	20 զ.
Մ. Յակոբ Զաքարեան	20 զ.
Յովհաննէս Կէօվլէնեան	20 զ.
Մ. Նազար Դաղարոսեան	20 զ.
Նազար Զամանճեան	20 զ.
Նուրիճան Իփէկեան	20 զ.
Պետրոս Ավետիսեան	20 զ.
Սահակ Պաղտասարեան	20 զ.
Յարութիւն Մ. Պողոսեան	10 զ.
Յարութիւն Վարդերեան	10 զ.
Տիգրան Դամաշեան	10 զ.
Ս. Զատկի առթիւ գանձանակէ	87 50
ընդամէնը	497 50

1901 Ապրիլ 18 Կնէ.

ԱՅՍՕՐ. ԵՒ ՎԱՂՈՒԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑԸ

1901 1318 1901 Տձ. Ք.Տ.

Օր	Ապրիլ	Մէրթ.	Մայիս.
18 Ծգ. Արեւ. 9.56 Կէսօր 5.5	ԵՇ, բձ. ժԹ. օր Յիսանց. Օրն. աւագ. «Օրնանցուած զՏէր» Հրդ. բձ. «Որ կէաքացար»: Հր. բձ. Գ. «Զայն աւետաւոր»:	13	2
20 Մգ. Արեւ. 9.53 Կէսօր 5.3	ՈՒՐ. բկ. Ի. օր Յիսանց. Օրն. աւագ. բկ. «Փարաւոն հանդերձ»: Հրդ. բձ. Որ զարդարեալ նորայուցեր: Հր. բկ. Գ՝ Հանգիստ սրբոյ Ադամ. (աւուրս 30): Լուս. Գիւտ Խաչ. Հր. Երկրորդ Խամսուսուզ:	14	3

ՊՈՍՏԱԿԱՆ. — 1843 ապրիլ 19ին Վենետիկի Մխիթարեան Միաբանութիւնը կը սկսի հրատարակել «Բազմավէպ» հանդէսը (Ն. Տ. մայիս 1)։

1880 Ապրիլ 19ին կը վախճանի Խասգիւղի մէջ Տէր Երեմիա աւագ քահանայ, հանրածանօթ ուսմարագէտը։

—1899 Ապրիլ 19ին Հռոմէական Հայոց Պատրիարք Տ. Մատթէոս Սաղարեան կը վախճանի։ Ծնած էր 1826 դեկտ. 19ին և ընտրուած 1881 յունիս 24ին։

—1899 Ապրիլ 20ին կը պատահի Հնդկահայ Սամուէլ Մուրատի մահը։ Սամուէլ Մուրատի կտակած գումարով Մխիթարեանք հիմնած են Մուրատեան վարժարանը։ որ հիմա միացած է Ռափայէլեան վարժարանին՝ Մուրատ-Ռափայէլեան անունով։ Սամուէլ Մուրատ ծնած էր ի Թոքատ, 1760 օգոստ. 6ին։

—1900 Ապրիլ 20ին Խրիմի մէջ կը մեռնի հանրածանօթ ծովանկարիչ Յովհաննէս Այվազովսքի։ Ծնած էր 1817 յուլիս 17ին։

ԹԷՎՖԻՀԱԹ

Այսրն սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Տէնիզլի միւթէսարրըֆը սատատ. Անմէտ Շեվգի էֆ։ հազրէթլէրինէ,

Տէնիզլի սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Այսրն զանճաղը միւթէսարրըֆը սատատ Շեվգի բաշտա թէվֆիհ պույրուլմուշ տրը։

Շուրաի Տէվլէթ իսթինաֆ մահքէմէսի ազալարը Շուրաի մէզքիւր Պիտայէթ մահքէմէսի ազա միւլազիմլէրինէ սատատ. Բեազիմ պէյ էֆ.յէ,

Շուրաի Տէվլէթ Պիտայէթ մահքէմէսի ազա միւլազիմլիկի Շուրաի մէզքիւր միւլթիյի տայիրէսի պիրինճի սրնրֆ մուավինէրինուն սատատ. Բանմի պէյ էֆ.յէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տրը։

ԻԼՄԻՅԷ

Այսրն վիլայէթի տախիլինտէ Սիվրիհիսար Զէյմ գազասը նիյապէթը չէրիյէսի 18 մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Նալլը նախի էսպագ մէքրէմ. Ապտուլրահման Ֆայիզ էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէյէյատա կէօրտօս գազասը նիյապէթի 20 մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Պուլվարտին նախի սապագ Սալիհ Սըրրի էֆ գէնտիյէ,

Սըվազ վիլայէթինտէ Լատիզ գազասը նիյապէթի՝ 20 մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Խօրա նախի էսպագ Ահմէտ Ֆայիզ էֆ.յէ,

Առանա վիլայէթինտէ Ըսլահիյէ գազասը նիյապէթի 20 մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Ալաչիկրա նախի սապագ Մէհմէտ Բիւշրի էֆ.յէ,

Վիլայէթը մէզբուրէտ Համրն գազասը նիյապէթի սուլը մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Բատրվիյթա նախի սապագ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.յէ,

Խարթէտ վիլայէթինտէ Լիվէ Պարկազ գազասը նիյապէթի սուլը մուհարրէմ սէնէ 1319 թարիխինտէն Վիլվէ նախի սապագ Հասան Թահսին էֆ.յէ թէֆվիզ մուսարրիֆ մուգասատիմ թանիֆի օլունմըշ տրը։

ԹԷՊԼԻԶԱՔԸ ԲԷՍՄԻԷ

Եանկա մէքթէպը խուտախի ռէպիմ մուալլիմիյինէ միւգաիմ Քեամիլ վէ Մուսուլա բիւյիւքիյէ իլավէթէն Լիճա խալէզի մէքթէպը իսթիսան մուալիմիյինէ Ապտիւլքերիմ վէ Մանասթը Վիլայէթի սախիրինտէ Սիրթ գազասընա թաքի Վէլօղօճէ գարիյէսի քալքանատ Մէքթէպի մուալիմիյինէ Խորիս էֆ.յէ Թային խիրմիզ վէ աէլէուսուլ իճրան թանիֆիլէրի մանաղիրինէ ինպա գըլընմըշ տրը։

Պարսա չէհրի սէրտինտէ ինչ քիմսէնին վէպա շիւպհէսի վէրէճէք սուրէտատ խասթալանտըղլարը իչարաթը մանալիյէտէն անլարընմասընա պինան էն Խուգատտէնա տախի եարըլարը էմր նախի Ալի Նաֆ մանալատ պիր մուվագգաթ թէճանֆիզուխանէ վիճուտ կէթիրիլէրէք Եէրէնդ Պարատան կէլէճէք օլանլարդն օրտաա ճն կիսն գարանթինայա վաղ իլէ թանիրաթ վէ թէխնայիլարը գէնինիյ իճրանընա վէ նէֆքը Պարատա մուսապ զուտուր իսէն խանէլէրտէքի խասթալարը վէ Ն խանէլէրին թանիմը մանասուէսի մուճիպինճէ թանը թէճրիտ ալընարագ չէտինէն մուսանէյի թանդիֆիյէ վէ թնխիրիյէ իյֆասընա վէ պարէն Պասրատան հարէքէթ իսանէէք կէմիլերին տախի ճն կիսն գարանթինայա թաքը թուրթուլմասընա վէ ծրտաա սրէնիյէ թանիպինին թանը ըլյասէրինէ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլի իլէ քեանֆէի թէտապիրը թէնաֆիճինիյէնին օրտաա թէկէքքիւբ իտիլմէնէ վէ Գէնտէ Ալի թէնֆիճիրմանէի իչին ալթընա ճը օրտուսի Հիճիրայէն ալթըգպի սաքէրիյէնինէ իբի զաթը թանին իլէ Պասրա սրէնիյէ թանպինին էմրի ալընտան պուլունըրլմասընա վէ նուճաքը քէսերէք հավի օլան Մանէրէկ չէհրինին տախի Պնարաա գաղը միւտաֆաասը իչին թէչրան նէֆթարէքը Սէկիլսի վէ Դէճլիսը ուսուրը արէհիյինին օրտաա պուլունան վէքիլի վասթալարը իլէ հիւբիւմէթը Իրանիյէնին հազաքը տիրդ ալթընին նէլլա օլունմասընա վէ չէնտ մանան պէրու Ամանթանթիրընդն ուսուլը սրէհիյէսի հագգընտա ալընան մալիմանա նազարէն օ թարաֆարա վէպանը չէօլ թարաֆարընա տօղրու սիրայէթի անլաշըմը Ֆլուրընտան, պու ուէֆա Պասրատա կէօրիլէն ասար սէնիպ վէ նէֆիր ճիհէթլէրինտէն պիր քիրայիթ նէֆիճէսի օյմայուպ տէ գարպ թարֆընտան պիր սիրայէթ էսէրի կոտ էսպագը մանատաա՝ պաշդա պիր էհմիյէթ ալանաաը ճիհէթլէ Սուրիա, Հալէպ, Պաղտատ վէ Պասրա վիլայէթլէրի իլէ զոր ֆանանաընա հէր սէնէ Զէօլ պէրուտինտէն կէլմէկլերի միւթատ օլան Շէմէ վէ Անդէ վէ պայիր արապ աշիրէթլէրին ավալը սրէհիյէի հագգընտա միւքէն օլան թանգիգաթն իճրասը իլէ պիր կէօնա իլէթը զարիճէ էսէրի պուլունուպ պուլունմասընդընդն խթիսապ վէ իսպապ գըլընմասընա մէճիպիր ումուրը սրէհիյէճէ գարար վէրիլէրէք իյֆասը իյֆա գըլընմըշ տրը։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԼ

ԹՕՓ ԽՄԱԼԸ. — Զաթը Շէվքէթսամաթը հազրէթի Բատիշահիյէ Ալմանիա իմբերաթօրը հաշմէթլու Վիլհէլմ հազրէթլէրի թարաֆընտան արզ ու իհտա էտիլէն սէրի ամէյլի պիր թօփը թօփհանէի ամիրէէ թէվֆիի իրաեի իրատէ պույուրըլմըշտը։ Պու նէֆեա մէզքիր թօփ նէվինտէն պիր պաթարիա թէչքիլի իչէն թօփանէճէ իսալաթա պաշլանմասը հագգընտա, իրատէի սէնիյէ չերէֆսուզտուր վէ սինսուզ պույուրըլմասը իւզէրինէ պունդարտան պիր տանէմինի՝ հէր պիր նօգասանը զալմամագ իւզրէ իքմալինէ մուվաֆֆագիյէթ հասը օլաբիլը կիպի տիկէր պէչինին տախի իմալընա տէվամ օլունմագտա տրը։

ՇԻՐԱՐի ՍԷՄՈՒՐԱՄ. — Էվրօբայա ֆիքրար իտուպ չիմի Մըսրրտա պուլունարագ Հիւբիւմէթի Սէնիյէ ալէյհինտէ նէզրիյաշը մէլլինէ վէ ճինայիէեամ պուլունտուղու իտտա օլունան Ուլտիմը իսմիլ Փէմալը ուսուլը մունասէքմաքը ճէդպիյէ գանունընդն մէվտաոը մախսուսէսի ատքարմնա թէվֆիքէն ճինայիէթ մանքէմէսի հուզուրունտա գմանաքիդի իճրա գըլընմագ իւզրէ գանունը ճեղանդն էլլի պէրտինճի մատտէսի վիլիինին ֆրգրաի էվէլսի մուճիպինճէ ճինայէթլէ իսթիհամնա գարար վէրիլմիշտիր, մէրգումը հէր նէրէտէ կէօրիճիլիր իսէ թուրդլուպ մանքէմէի մէզքիրէ թէվֆիքանէսինէ թէսլիմի, իսթինաֆ Միւասէլէ ումումիլիկի ճանիպինտէն պիճիմէճ Սալիէ զապթանընա ալպուքաղ վէ կիրիթթ միւգաքէրէսի Տէրսաատէթ հէյէթի իսթանհամիյէսինտէն պիճիճալիմ իճրա գըլընմասը։

ԳԱԼԱՊ ՈՒՅԹԱԳԼՈՒԼԸ. — Գէտուպա վիլայէթինտէ Բաքատա գարիէսինտէ Մօրիա ֆամ չաքա իչէթիմէքտէ օլուզան ալաքաղաղ օճուգլարընտա քի ավէլէ վէ քիրատընդրն ալանագարընա պէտպէլ մէրգումը կատմըշ օլուզուղու նէքէլ վէ պալգըզդան միւրէքքէպ գալալ գըրդ, ելրմի վէ օն բարալըգ մանկրըլար գալմագտը պէլտէ մարքիթիյէ վիքալէնէ կէօտէրիլէրէք պուպարդն էճնան գէմանլարինէ ալինան օլմասը ալէյհինտէ գէնիշ մէրգումը ինանմամագ իչէն գէնիշ գարարլարը գալմագտա օլունմասը գէրէք գէնիշ գարարլարը գալմագտա գէրէք գէնիշ գարարլարը գալմագտա գէրէք գէնիշ գարարլարը գալմագտա

գատար պուլղնանարքն էն վատի վէ էն ալէա նիվինտէն օլորդը վէ պունարքն պիր Ալէմանիա սէրմայէտարարընտան իշլէսիլմէսի իշուն կէօնտէրիլէն միւհէնտիս Մ. Ֆիլպաս պուրայա վասլ օլարագ լաղրմ կէլէն բաթարքը թանգիմ էթմիշ տիր։

ՄԻԼԱՍՏԷՄԷ.— Տալիսիէ կէօմրիւկի էօնիւնտէ սէմրիլի պուլղնան Սահա նամ Իսկիլիզ վաթորը տիւն ագշամ Լօնտրայա հարէքէթ էթմէկի սըրատա կէօմրիւք էօնիւնտէ պուլղնան նիզօլա նամ Բուա վաթորքրն իշլէրինէ տիւշէրէք վաթորը մէղքիւրը գըչ թարաճքնտան ճիւգիճէ բանէպարէ էթմիշ տիր։

ԷՇԳԻՐՅԱ ՏԷՐՏԷՍԹԻ.— Բատվիշ թէնին Մէմաթ գարիյէսի էհալիսինէն Շագըլարա հաթագըզ իսէն Սթօհան իլէ իւչ ըհթիգի մէգքիւր գարիյէտէն կիզլէնմիշ օլանգագարը խաղեր ալընարագ ամպէրգա Ֆլունմուշ իսէ տէ, թէլիմ օլունմագ իսթէմէյէրէք սիլահա տավրանագարընտան պիլմուգապէյէ ըհթիդէրի սիլահարըյա տէրտէսթ օլունմուշ իսէ տէ Սթօհան Ֆիրարա միւհէսսէր օլմուշ տը։

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՐԸ.— Միբահոը հանկընտան 2650, Պէյօղլու Ենիդէէրի հանկընտան 200 լիրա զարար իթմիշլեր տիր։

ՆՈՒԹԳ.— Իթալիա Գըրմըզը Խաչ ճէմիյէթի Տէրսաատէթ մուրախասը տօղթ. Մօնտերի մայիսին Հիւնճի կիէնիւ Իթալիա օբէրա չիրքէթի սալօնսա մօլարիա խասթալըզընա տաիր պիր նութգ իսէճէք տիր։

Մ. ՄԱՐՇԱԼ.— Ալէմանիա մայիսի վէ զրանթի նազըրլարընտն հազընտա իչտէն էլ չէքճէքլերինէ, Ալէմանիա Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Մարշալ հէյէթը վիւքէյա տաիսի օլաճաղը բիվաեէթ օլունուր։

ՄՈՒՀԱՃԻՐ ԲՈՒԼ.— Կէչէն 316 սէնէի մայիսի զարիքնտա սարթ օլունան մուհաճիր բանլարընտն եալբ-նրդ Տէրսանատէթճէ հաղրկթը սաքիդ յէսի 1,633,116 զրուշ օլմուշ տը։

ԳԱՐԱՆԹԻՆԱ ԼԱՂԼԸ.— Թէքէնտիրլիճէ ուշրն պիր միւատէթտէն պէրու վէպատան վէ զրդի զուհուր իթմէկիկի անլաշըմագա օրատան կէլենէրէ գարշը վաղ օլմուշ օլան 48 պաթ իթիյաթ գարանթինաքընն լաղրլյա օնա մուգապիլ իւք օղրանդան իսքէլէճէ մուայենի թըրլիկէյէ թանկ թուխտըրըմալարը գարար վէրիլմիշ տիր։

ԹԱՍՏԻԹՆԱՄԷ.— Մըսըր Խրիվէթի իլէ Ա.Էրիգա հիքիմէթի պէյնիճէ ադա օլրան բոսթա մուգավէլէնաէթինէ ահա թաստիգնամէնին պիր սուրէթի Պաբ Ալիյէ կէօնտէրիլմիշ օլմաղա, օրատան տախի թէլէգրաֆ վէ Բօսֆանէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԻՍՄԱԻԼ ԽԱՆ.— Իրան սէֆարէթի մուսթէշարը Իսմայիլ Խան Քրան խարճէթ նէզարէթի մէճլիսի բիհթաէթինէ թային օլմուշ տը։

ԻԶՄԻՐՏԻ ԲՈՒՍԻԱ ՖԻԿՕՍԸ.— Էլեէվ Թաուֆիգ պուլունան Հիրամպրի վէ Ալպրէնթ նամ Բուսկ հարպ սէֆիքլէրէրի քաղաքտա Իսմիհան կէլէճէք տիր։ Ամիրալ Կրեյզիրն գէմիտանըզ մուսաէթի իթիամ ադրմագատա թլաղընդան, Իզ միրան գէմիտանըզը ամիրալ Կրեյզիրա թէլալի իսթէճէք տիր։

ՖՕՕԲԻԷԱԹԻՆ ՄԱՂԱԶԱՄԸ.— Պուտապան ագաէմ միհիմիրէզարալարդ Փօօրէրաթիֆ Իսկիլիզ պագտիյէ մաղազասը, եէնիտէն-ինչա իսիրմիշ օլարընտան, 650 քիլիտէն միւրէքքէպ պիր զիյաֆէթ թէրթիպ իսիրմիշ վէ իքի այ սօնրա քիչայտ իսիրմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տը։

ՀԱՐԻԳ.— Գաթամանիսէ Գօղիգա նահիյէսի հուսուսընտա վաղը օրմանլարտան աթէշ զուհուր իսքէրէք, պիր մըզտար տարը չամ կանտիղտան սոնրա սէօնտիրիլմըշ տիր։

ԻՆՀԻՏԱՄ.— Տրապիզոն վիլայէթինէ թապի էպգաբտի նահիյէսինէն Գայա տիպի բում գարիյէսի էհալիսինէն բաագալա կիւնի իճրայի այնի իչիւն իճթիմա էթմէքլէրի քիլիճէնին գուապէսի պաղթէթէն երզրլարագ ալթընտա գալանլարտան պիրիսի զէճթամ էդ տուպ տէօրթ քիլինին տէ վէճրուռ օլտըրը մահալլի իշարաթտան միւսթէսան օլմուշտըր։

— Տուլոնը Ուսմանիէ իսարէսի Սէլանիկ-Տիրսատէթի փէթիանդ թանթ թինա քիլամէթրօ պաչընա թէէմիյէ էյէմիի թէէմինաթ ագճէսինէն մասա 10,000 լիրա վէրմիշտիր։

—ԶԱՐԱՅԻՊԸ ԽՐԻԳՈՒԱԳ.—Խըզգամ Նասիրէյէն պէյէրիէսէն օլարագ էրզինճանընը Վանքէթէ գարիյէ Զաիրք զրլու Մէհմէդ նամ քիմէնին պիր պուչուգ եաչընտա պիր զրզ չօճուզը պուլունարզը իսապէր ալընմասը իւզէրինէ ճէլով վէ մուայենէ օլընարզտա մի-զամը սաքիրավի վէ օրթա պէտէն վէ սիմասը հապէշ ըլնկիտէ վէ սայլարը զրվըրճագ պիր հալտէ օլուպ մէմլէ-ըինին իչ բարմագ աչաղընընան սիրզ գափաղընա վէ արգա ճիհէթինտէ օ-մուզտան 4 բարմաք աչաղընընան եի-նէ սիրզերի հիլասընա գատար տէրի-սինին ալէնի տէյիմիշ օլտուղու վէ վիճուտան գրօ՛ը մութէպագընընն քէնկի ասլինտէ օլմաղլա պէրաբէր պնաչընտա վէ եիւզինտէ վէ գօլլո-ընտա պէօյիւքլիքտէ նիշանլար մէվ-ճուտ պուլունարը վէ վիճուտանընն իսղերի կայէթ ազգ վէ մուսթէֆիթ թուրթա գըլլարա մէսթուր վէ պու-նընա պէրապէր սոլ պէօյրինտէ եուս-մայրա պէօյիւքլինտէ պիր ուր կէօ-րիճլտի վէ սրհանթընն պէրքէմալ թուրի մուչահէտտ էսիլտի պէյէտի թէվազէթինտէն պա՛ռարօրթ թիքատ օլունարը էրզինկիանտան պիլտիրիւ-մէշ տիր։

—ՉԻՖԹԷ Հավուզտա պիր միւա-տէթտէն պէրու պօրասընտան սահ ալէվհալարը թէպտիլ իսիրմէքտէ օլան Շէվքէթինիմա պու քէրրէ թամիրաթը իքմալ իլէ պոյանուպ պիր իքի կիւնէ գատար հավուզտան իսբարգա օլունահաղը մուսթահապէր տիր։

—Իսթանքեյ վէ ճիվարընտա պիր չօղ եագմուրլար եաղըպ, ըլնճպէրլերին եիւղիւնի կիւսիրմէշ տիր։

ԲԻՇԵՅԻՆԱԹ ՎԷ ԴԻԹԻՐԱԱԹ

Թէտապրի թիսիլիսիյէտէն մուս-հիմ պիր իսթիրա.— Սլման մի-էն-թուլերինէն Մ. Բէպուրա թահթէլ պահր պիր ոէֆինէ իսիթրա իթմէկ տիր։ Ֆաղաթ պու սէֆինէյի հարպիյէ օլմա-կրպ թահթ էլ պահր տրգդաթյա պահ-մահտա պուղունմագ գազագէտ սէ-ֆինէյէրի պուլմագ, դարգ օլանլարը ճէրմէք իչուն տրը։ Շագիզգտա ինչա-իսիլէն պու սէֆինէյինն օն պէշ կիւն գատար Գօնտրանա կէօլիունտ թէ-ռիս պէսի իչրա իսիլտի։ Վէ անտիկն ալթընը 100 մէթրօ մէսահէյէ գա-տար կիթիպի թէնտանդ իթմէ տիր։

ՀՐԷԷԹՐԻԲԼԻ ՍԱԶ ՄԱՔԻՆԱՍԸ.— Իսթիհատթը զարուբէի պէյէ-բիյէտէն օլան սաչ քէսմէքտէ տահա վրայ կը նստեր ախպէս որ այլ եւ-վարի ճագարտերը իրեն հետ ընդանե-զան ոտքերուն վրայէն կը ցատկրտ-ուէին։

Իր Կրիտասարդական վառվռուն փա-փաքներէն ետն ալ ծովեզերքայ խու-թերուն վրայ երնել ու անտց գեղ գը-լուխներուն պլլուած կաչիրն էր։ Հա-բաւէ քաղցր, գգուող հովէն իր եւ-ռանդը մարակուած, առանց ականգ կախելու իր սեռին պահանջմունքնե-րուն եւ փափկասէն կազմուածքին, նուաստիէ մը ուելի վարժ կը մագը-ցէր էն սեսպանեւ քարերէն վեր. և մի-չեւ իսկ մէկէն միւսը կը ցատկէր նոյ պասակի մը պէս արագ ոտթեթեւ շար-ժումով։ Այս ամէնը կ'ընէր, առանց զգնդութեան նշան մը ցոյց տալու և կը չարժէր, տեղը կը փոխէր, կ'ելլէր կիզ-ջելու, միւս անխոնջ, ճի՛շտ. Ջուրին մէջ ըղաացող ձուկերցէ՛ և օդին մէջ թռչող ծիծեռնակներուն պէս։

Ուր որ երթայ, ուր որ հանդչէր, ամէն զբաղ, յիշատակ մը կը թողուր էր սրտէն պատռա մը իր երեւակայու-թիւնէն մաս մը կը յանձնէր բնութեան և երկրին։ Այս ցանուած յիշատակները, որոնք հունտերու պէս հոն հոս նետ-ուած էին, պիտի ծլէին, պիտի աճէին, պիտի ծաղկէին . . . պիտի չորնային, հմայաթափ կամ տերեւաթափ պիտի դառնան, եէնիտէն-ինչա իսիրմիշ օլարընտան, 650 քիլիտէն միւրէքքէպ պիր զիյաֆէթ թէրթիպ իսիրմիշ վէ ի-քի այ սօնրա քիչայտ իսիրմէսի գա-թարլաշտըրըլմըշ տը։

ՀԱՐԻԳ.— Գաթամանիսէ Գօղի-գա նահիյէսի հուսուսընտա վաղը օր-մանլարտան աթէշ զուհուր իսքէրէք, պիր մըզտար տարը չամ կանտիղտան սոնրա սէօնտիրիլմըշ տիր։

ԻՆՀԻՏԱՄ.— Տրապիզոն վիլայէ-թինէ թապի էպգաբտի նահիյէսինէն Գայա տիպի բում գարիյէսի էհալիսինէն բաագալա կիւնի իճրայի այնի իչիւն իճթիմա էթմէքլէրի քիլիճէնին գուապէսի պաղթէթէն երզրլարագ ալթընտա գալանլարտան պիրիսի զէճթամ էդ տուպ տէօրթ քիլինին տէ վէճրուռ օլտըրը մահալլի իշարաթտան միւսթէսան օլմուշտըր։

— Տուլոնը Ուսմանիէ իսարէսի Սէլանիկ-Տիրսատէթի փէթիանդ թանթ քիլամէթրօ պաչընա թէէմիյէ էյէմիի թէէմինաթ ագճէսինէն մասա 10,000 լիրա վէրմիշտիր։

—ԶԱՐԱՅԻՊԸ ԽՐԻԳՈՒԱԳ.—Խըզգամ Նասիրէյէն պէյէրիէսէն օլարագ էրզինճանընը Վանքէթէ գարիյէ Զաիրք զրլու Մէհմէդ նամ քիմէնին պիր պուչուգ եաչընտա պիր զրզ չօճուզը պուլունարզը իսապէր ալընմասը իւզէրինէ ճէլով վէ մուայենէ օլընարզտա սիրզ գափաղընա վէ արգա ճիհէթինտէ օ-մուզտան 4 բարմաք աչաղընընան եի-նէ սիրզերի հիլասընա գատար տէրի-սինին ալէնի տէյիմիշ օլտուղու վէ վիճուտան գրօ՛ը մութէպագընընն քէնկի ասլինտէ օլմաղլա պէրաբէր պնաչընտա վէ եիւզինտէ վէ գօլլո-ընտա պէօյիւքլիքտէ նիշանլար մէվ-ճուտ պուլունարը վէ վիճուտանընն իսղերի կայէթ ազգ վէ մուսթէֆիթ թուրթա գըլլարա մէսթուր վէ պու-նընա պէրապէր սոլ պէօյրինտէ եուս-մայրա պէօյիւքլինտէ պիր ուր կէօ-րիճլտի վէ սրհանթընն պէրքէմալ թուրի մուչահէտտ էսիլտի պէյէտի թէվազէթինտէն պա՛ռարօրթ թիքատ օլունարը էրզինկիանտան պիլտիրիւ-մէշ տիր։

—ՉԻՖԹԷ Հավուզտա պիր միւա-տէթտէն պէրու պօրասընտան սահ ալէվհալարը թէպտիլ իսիրմէքտէ օլան Շէվքէթինիմա պու քէրրէ թամիրաթը իքմալ իլէ պոյանուպ պիր իքի կիւնէ գատար հավուզտան իսբարգա օլունահաղը մուսթահապէր տիր։

—Իսթանքեյ վէ ճիվարընտա պիր չօղ եագմուրլար եաղըպ, ըլնճպէրլերին եիւղիւնի կիւսիրմէշ տիր։

ԲԻՇԵՅԻՆԱԹ ՎԷ ԴԻԹԻՐԱԱԹ

Թէտապրի թիսիլիսիյէտէն մուս-հիմ պիր իսթիրա.— Սլման մի-էն-թուլերինէն Մ. Բէպուրա թահթէլ պահր պիր ոէֆինէ իսիթրա իթմէկ տիր։ Ֆաղաթ պու սէֆինէյի հարպիյէ օլմա-կրպ թահթ էլ պահր տրգդաթյա պահ-մահտա պուղունմագ գազագէտ սէ-ֆինէյէրի պուլմագ, դարգ օլանլարը ճէրմէք իչուն տրը։ Շագիզգտա ինչա-իսիլէն պու սէֆինէյինն օն պէշ կիւն գատար Գօնտրանա կէօլիունտ թէ-ռիս պէսի իչրա իսիլտի։ Վէ անտիկն ալթընը 100 մէթրօ մէսահէյէ գա-տար կիթիպի թէնտանդ իթմէ տիր։

ՀՐԷԷԹՐԻԲԼԻ ՍԱԶ ՄԱՔԻՆԱՍԸ.— Իսթիհատթը զարուբէի պէյէ-բիյէտէն օլան սաչ քէսմէքտէ տահա

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ՏԻՒՆՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ՕՐՎԱ

ՊԷՐԼԻՆ, 30 ապրիլ.— «Նասիոնալ Զայթունգ» դաղէթասը մէնապլի մէվ-զուատէն իսթիխպար իթտիյինէ խա-թիտնէն Ֆրանսը գամանտա-սընտա պուլընան ասաքիրինին Զին ժէնէրալը Լիոնըն Թահթը գամանտա-սընտա պուլընան ասաքիր իլէ վուգու-պուլան մուհարէպէլէրտէ հարաքեթա-պըզ սուրմուշ օլարգլարընա տայիր օ-լան բիվայէթին էասասզ օլարգլարընը պէյան իլէ Ֆրանսզը ասաքիրինին փէք կէճ եէթիշմիշ օլուպ, ասաքիրի միւթ-թէֆիդէնին ճինահէդնինի թէչքիլ էյ-լէտիլէրինի իլավի մէգալ իսիյար։

ԲԷՌԼԻՆ 30.— Ասաքիրի միւթէֆ-ֆիգէնին գամանտանլարը- ագա իթ-տիքլէրի պիր մէճլիստէ ասաքիրի իշ-զալէյէնին ավաքթի հագդընտաքի թէրթիպարընն ածճագ սիֆէրայի էճ-նէպլէյէ թարաճքնտան Զին հիւքիմէ-թինին թէէտիյէ իսէճէյի թազմինաթ մըդտարը մէճմուինին թային օլընտը-ղը, վէ Զին հիւքիմէթինին տախի մէգքիւր մէպլաղը թէէտիյէէ հաղրը պուլունաքգլարընը պէյան իթտիքլէրի զէման իճրա օլունապիլէճէյինի սիւ-ֆէրայի միշարիլէյէիմա թէպլիղէ գա-բար վէրմիշէր։

ԲԱՐԻԶ, 30 ապրիլ.— Շանսի մու-հարէպէսի էհնասընտա Զինլիէր Բա-բաքինտան պիրտէն պիրէ հիւճում ի-տէն Սլմակ մուֆրէզէսինին նրաքը թէ-լէֆ օղրու՝ տը։

ԹԻԱՆՍՎԱԼ

ՊԼԷՕՍԹՈՆԹԷՅՆ, 30 Ապրիլ.— Միւզաքէրաթը քուլիյէյէ մէմուր օ-լանլարընն թէէպպիւսաթը սէմէրէսիզ գալմըշ տը։ Աֆրիգանտէր ճէմիյէթի միւզաքէրաթը սուլէյէ իճրասընա մէ-մուր մուբրախասալարընն սէլահէթինի թաստիգտէն իմթինա իթմիշ տիր. Պո-էրլերին խսթիդլաը թանընմասընգճա պու պապտէ պիր կէօնա թէէպպիւ-սաթ իճրա օլունմայասագ տը։

ԼՕՆՏՐԱ, 30 ապրիլ.— Բրէթօրիա տան իշար օլունտուզընա կէօրէ Պօէր-լէր Օրանժտա պիգ խայը տէմիր եալ-լարը թախրիպ էթմիշլեր, ասկեր պիր թէէկրարֆինամէտ Տէֆոլինին թահթը գումանտասընդա պուլունան պէր Պօէր մէֆրէզէսինին Օրանժտա եաղ-մակիրլիք էթմէքտէ օլարգլարընը պէյան իսիսօրլար։

ԼՕՆՏՐԱ.— Ժէնէրալ Պաուէր Բո-վէլին Թրանսվալ բօլիս միֆէթթիշ-լիյի մէմուրիյէթինտէն խսթիֆա խուպ Ինկիլթէրայա ավտէթ էյճէյի հաղ-գընտա ատէվէրան իսէն չայիւթթ մու-մարէյէ իլէ ժէնէրալ Բիլլէր արասընտա հասը օլան իսթիլաֆաթա խնատ օլունմադտա տը։

ԲԷՄԷՐսպուրգ 30.— Նզվոյէ Վրէ-միա զաղէթասը Մ. Տէլզանընն սէ-յահաթատան պանքիլէ Ֆրանսզ խզրլի-ճիյէ նազըրընդն ԹէԷբսպուրգ իշպու-զիյարէթինին Ֆրանսա Ռուսիա արա-սընտա իսթիլաֆ զուհնը էթմէյի հաղ-գընտա ատէվէրան իսէն խասէրէրէ-էզալէ իսիճէյինի վէ Ֆրանսա, Ռու-սիա արասընտա մէվճուտ օլան իթթի-ֆաքն եալընզզ ուսմուզը սիյասիյէ տէյիվ զէմուզը թիւճարիյէ էսասը ի-զերինէ մուէսսիր պուլունաքզը պէյան-էթմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ.— Նիմ Ֆէսմի Սլման զա-զէթալարը նաֆսա վէ զրասթ նազըր-լարընն իսթիֆալարընը եաղընտա վէ-րէճէքլէրինի Տէրսաատէթ Սլմանիա սէֆիրի Պարոն Մանէշալճէնսալէրինին պու մէճմուրիյէթէրտէն պիրինէ թային օլդուճանգը պէյան իսիյարլար։

ՎԻԷՆԱ 30 ապրիլ.— Պուլղարիս-թան բրէնդի Ֆէրտինանտ Կաղրէթիէրի պաակած համբոյր կուտար կ'ատնէր և կը սիրուքտէր անոր հետ, և մերթ ձեռ-ֆերը, ուսերուցած կոչրքին վրայ խա-չպէնուած, աչքերն ալ երկնքի թանձր և խոր կապոյտին յառած ու շշմորած նայուածքները անոր մէջ կորուած, կանգնակ վրայ կը մնար բաւական ժա-մանակ, ծովը իւր օրօրանը, ալիքներ-ներուն ձայնը օրօր սեպելով։

Օդին մէջ, վայրկեանը մէկ մըզ կը դիտէր ծիծաղի մը արշալն ու վաղը և կամ տպիտակ դիմաառէրը ծրա-լին թռչունի մը, իսկ ծովուն վրայ ընա՛ւ որ և է գործունէութիւն մը չէր նշմարուեր. կոնակներուն ծովեզերքի քարերուն բախուելէն առաջ եկած ընդհատ ուշվոր մրմունջին զատ ուրիշ ոչ մէկ ձայն կը լսուէր։

Հովն ալ դադրած էր։

Ժամն, այդ դիրքին մէջ հինգ տարի վայրկեան մնալէն վերջ, երեսը վրայ դարձաւ և խկնի ուղղութեան մը մէջ սկսաւ ծիծեռնակի մը պէս փուր ձայներ արձակել, երկու ձեռքովը ջու-րը ալուոր մը ապտակելով։

Ասոնց կ'ըլլար որ իր յիմար քմահա-ճոյքէն մղեալ, ծովեզերքէն բաւական կը բացուէր, և նաւակներ դէմ փոռուլ կ'ելնէին։ Իրեն այնպէս կը թուէր թէ՝ եզերքէն ոչչան հեռանար բնու-թեան գաղտնիքներն ալ իրենց տարբ-բնական ձեւերովը ու այլազան գոյներ-ովը անոքան հեռաքրքրութիւնը կը արթ-ցնէն։ Իրաւունք ալ ունէր, բայց . . .։

Ժամն, դղեակ կը մտնէր, անօ-թեմբենէն ներսէն գոյնը նեռած, բայց առոյգ, վերականգնացած, ժպիտ մը շրթունքին վրայ, երջանկութիւն մըն ալ աչքերուն մէջ։

Պառաւն ալ անդին, իր գործին զը-բաղած էր։ Հողագործական մեծամեծ ձեռնարկներ ընելու գաղափարներուն տակ մրմրը ճնշուած, կ'ուռար, գանկը տարտղնելով։

Կ'ուզէր փորձեր ընել, մշակութեան եղանակը փոփոխելու շաւղին մէջ դնել, նորահնար գործիքներուն կիրառումը սովրեցնել։ Օրուան մեծ մասը դեղացիներուն հետ խօսակցելով կ'անցնէր։ որոնք հաւատք չընծայե-լով Պաղտին մեծխօսիկ առաջարկնե-րուն և տակաւին սաղմնային վիճակի մը մէջ իսկ ջգտնուող ձեռնարկներուն գլուխնին կ'երերցնէին զարմացական ձեւերով։

Ցաճախ, նաև, ծովեզերք կ'իջնէր Իրորդի նուաստներուն հետ, և երբոր մօտակայ եզերքները կ'այցելէր և ծա-կուծուկին տեղեակ կ'ըլլար, կ'ուզէր պարզ ձկնորսի մը պէս ինքն ալ ձուկ բռնել։

Օսմ. էսհամը այըլաը 24—12
» » պաթանը 24—12
» » » Բ 49—
» » » Գ 27—87
Օսմանլը Պանդաքը 12—12
Մբսբր տուչ. մութթահրաէ 107—25
Պուլկար իսթիդրաղը 81—
Գամպիո Բարիզ 3 այ վաւէ 25—37

Բարիզ 26 ապրիլ

Ֆրանս. էսգ. 3% ֆր. 101—50
» » 4½% 103—
Եէնի Օսմ. էսհամը այըլաը 24—85
» » » գարանտը 24—70

Միւպասէլէ

Բուսֆէլի չըմէնարքիրի 117—
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը 325—
» Պանդաքը 552—
Դրէսի Լիոնէ 1050—
Իթալիա էսհամը 96—40
Բանքէթէ Թիւրք 494—
Օսմանիյէ 470—
Տուան Օթթման 525—
Սրանդ 92—90
Թրանվալ 99—
Գամպիո 3 այ վաւէ 25—65
Գրէսի Ֆոնսիէ Էմիրսիէն 269—50

Վիէննա 27 ապրիլ

Լոնտրա իւղերինէ գամպիո 240—30
Բուսֆէլի չըմէնարքիրի ֆր. 110—
Օսմանլը Բէյթի ագսիսնը 297—

Պէրլին 27 ապրիլ

Բուսֆէլի չըմէնարքի. (մարգ) 115—
Լոնտրա իւղերինէ գամպիո 24—30
Ռուպլը 216—50

Պրիւքսէլ 27 ապրիլ

Բուսֆէլի չըմէնարքիրի 113—
Բանքէ Օթթման 24—

ԲԱՐԻԶ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՊՕՐՍԱՍԸ

30 ապրիլ 1901

Ֆրանսզը էսհամը	101·47
Բէյթի	326
Գոնսոլիտ տ.	24·87
Շըմէնարքիր	116·50
Պոնդ, Օթթման	554
Թրանվալ	91

Այնպիսի ջրեր, երբ՝ առագաստին փորը հարուած քաղցրաշունչ հովէն պա-ւլոգուն, ալիքներուն կոնակին վրայէն վազցնել կը սիրեր ուռուցիկ այտերով մանկիկին պէս) և երբ իւրաքանչիւր եզերքէ կամ ձկնորսական մութ կար-միր ուռկանները, դէպ ի ծով նետ-ուած կը մնային, փրփրելով թիւնիկի խոշմբերու անցուդարձը ու կաչկան-գելով իրենց սեղմ ցանցին մէջ այդ ընդ-ծուկայ արարածներուն ոզորկ ու ճկուն իրանը, մեր Պառոն ալ, ծովեզերքը քարի մը վրայ նստած, սրտագողէն, գգղգղուն ձեռքին մէջ, կարթի մը թելը բռնած կը կենար, և թելին ամէն մէկ թրթռացումին, իր սիրան ալ հետ-քան կուրծքին տակ կը թրթռար և այնքան ուժգին որ կարծես թէ նոյն չպիտի ընէր որ ու է ելեքտրական բարդի թել մը։ Բռնածը բաւական մեծ թիւնիկ մ'էր և առ ալ, շատ շատ, ժամուան մէջ 2—3 հատ կրնար բռնել, մինչդեռ անդին հարիւրներով ծովէն կը հանէին։ Մէկ քանի թիւնիկներ հա-մար, ա՜ռ ալ վախ, այդքան իրար-անցում, անձկութիւն չիտակը չէր ար-ժէր։

Երբեմն ալ, չատէկ բռնելու հա-մար, ցանցեր կը նետէր և կէս գիշե-րին դղեակէն կը մեկնէր, լուսնին լու-սով հանելու համար այն ուռկանները զորս իրիկուան դէմ ծովը իջեցուցած էր։

Մակոյկովը կը հեռանար ու կը թիա-վարէր անվախ, փաթիկտ այն յոյսով թէ՝ բաւական քանակութեամբ ձուկ բռնուած պիտի գտնէր։

Կը սիրէր լսել դիշեր ատեն կայ-մերուն ճարճատիւնը և չնչել զով ու սուլող խոշչակները։

[Շարունակելի]

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՆԶՈՒՄԻ ԷՖԷԵԱՐԻ

ԿԻ ՏԸ ՍՕԲԱՍԱՆ

ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Բ.

Երբ տուն դարձան ժամն մնալմաղ-ձոտ երեւոյթի մը ասած էր։ Չէք ուզեր երբեք դղեակէն ներս ոտք կոխել։ Ի-րեն համար ընդարձակ չէիրը բաւական մը տարբերութիւն չունէր։ Հոգին, սիրար վերջին ծայրը կը նեղանար, վեր կ'ելնէր, վար կ'իջնէր . . . բայց անո-գոտ թրտնեղութիւնը, ճանձրոյթը ա-հելի սեղմ կեղտով զինքը կը պաշա-րէին։ Դաշտային զբօսանքները, ծո-վային կեանքը բնութեան համոյնան էին։

Արդարեւ՝ ժամն գիշերը անցնելու համար միայն դղեակ կը մտնէր. և առաւուն կանուխ խենթի պէս դուրս կը նետուէր ու բնութեան ծոցին մէջ կ'անցնէր ամբողջ օրը։

Ժամերով բլուրներուն դագաթին վրայ կը նստեր ախպէս որ այլ եւ-վարի ճագարտերը իրեն հետ ընդանե-զան ոտքերուն վրայէն կը ցատկրտ-ուէին։

Իր Կրիտասարդական վառվռուն փա-փաքներէն ետն ալ ծովեզերքայ խու-թերուն վրայ երնել ու անտց գեղ գը-լուխներուն պլլուած կաչիրն էր։ Հա-բաւէ քաղցր, գգուող հովէն իր եւ-ռանդը մարակուած, առանց ականգ կախելու իր սեռին պահանջմունքնե-րուն և փափկասէն կազմուածքին, նուաստիէ մը ուելի վարժ կը մագը-ցէր էն սեսպանեւ քարերէն վեր. և մի-չեւ իսկ մէկէն միւսը կը ցատկէր նոյ պասակի մը պէս արագ ոտթեթեւ շար-ժումով։ Այս ամէնը կ'ընէր, առանց զգնդութեան նշան մը ցոյց տալու և կը չարժէր, տեղը կը փոխէր, կ'ելլէր կիզ-ջելու, միւս անխոնջ, ճի՛շտ. Ջուրին մէ-ջը ըղաացող ձուկերցէ՛ և օդին մէջ թռչող ծիծեռնակներուն պէս։

Ուր որ երթայ, ուր որ հանդչէր, ամէն զբաղ, յիշատակ մը կը թողուր էր սրտէն պատռա մը իր երեւակայու-թիւնէն մաս մը կը յանձնէր բնութեան և երկրին։ Այս ցանուած յիշատակները, որոնք հունտերու պէս հոն հոս նետ-ուած էին, պիտի ծլէին, պիտի աճէին, պիտի ծաղկէին . . . պիտի չորնային, հմայաթափ կամ տերեւաթափ պիտի դառնան, եէնիտէն-ինչա իսիրմիշ օլարընտան, 650 քիլիտէն միւրէքքէպ պիր զիյաֆէթ թէրթիպ իսիրմիշ վէ ի-քի այ սօնրա քիչայտ իսիրմէսի գա-թարլաշտըրըլմըշ տը։

ՀԱՐԻԳ.— Գաթամանիսէ Գօղի-գա նահիյէսի հուսուսընտա վաղը օր-մանլարտան աթէշ զուհուր իսքէրէք, պիր մըզտար տարը չամ կանտիղտան սոնրա սէօնտիրիլմըշ տիր։

ԻՆՀԻՏԱՄ.— Տրապիզոն վիլայէ-թինէ թապի էպգաբտի նահիյէսինէն Գայա տիպի բում գարիյէսի էհալիսինէն բաագալա կիւնի իճրայի այնի իչիւն իճթիմա էթմէքլէրի քիլիճէնին գուապէսի պաղթէթէն երզրլարագ ալթընտա գալանլարտան պիրիսի զէճթամ էդ տուպ տէօրթ քիլինին տէ վէճրուռ օլտըրը մահալլի իշարաթտան միւսթէսան օլմուշտըր։

— Տուլոնը Ուսմանիէ իսարէսի Սէլանիկ-Տիրսատէթի փէթիանդ թանթ քիլամէթրօ պաչընա թէէմիյէ էյէմիի թէէմինաթ ագճէսինէն մասա 10,000 լիրա վէրմիշտիր։

—ԶԱՐԱՅԻՊԸ ԽՐԻԳՈՒԱԳ.—Խըզգամ Նասիրէյէն պէյէրիէսէն օլարագ էրզինճանընը Վանքէթէ գարիյէ Զաիրք զրլու Մէհմէդ նամ քիմէնին պիր պուչուգ եաչընտա պիր զրզ չօճուզը պուլունարզը իսապէր ալընմասը իւզէրինէ ճէլով վէ մուայենէ օլընարզտա սիրզ գափաղընա վէ արգա ճիհէթինտէ օ-մուզտան 4 բարմաք աչաղընընան եի-նէ սիրզերի հիլասընա գատար տէրի-սինին ալէնի տէյիմիշ օլտուղու վէ վիճուտան գրօ՛ը մութէպագընընն քէնկի ասլինտէ օլմաղլա պէրաբէր պնաչընտա վէ եիւզինտէ վէ գօլլո-ընտա պէօյիւքլիքտէ նիշանլար մէվ-ճուտ պուլունարը վէ վիճուտանընն իսղերի կայէթ ազգ վէ մուսթէֆիթ թուրթա գըլլարա մէսթուր վէ պու-նընա պէրապէր սոլ պէօյրինտէ եուս-մայրա պէօյիւքլինտէ պիր ուր կէօ-րիճլտի վէ սրհանթընն պէրքէմալ թուրի մուչահէտտ էսիլտի պէյէտի թէվազէթինտէն պա՛ռարօրթ թիքատ օլունարը էրզինկիանտան պիլտիրիւ-մէշ տիր։

—ՉԻՖԹԷ Հավուզտա պիր միւա-տէթտէն պէրու պօրասընտան սահ ալէվհալարը թէպտիլ իսիրմէքտէ օլան Շէվքէթինիմա պու քէրրէ թամիրաթը իքմալ իլէ պոյանուպ պիր իքի կիւնէ գատար հավուզտան իսբարգա օլունահաղը մուսթահապէր տիր։

—Իսթանքեյ վէ ճիվարընտա պիր չօղ եագմուրլար եաղըպ, ըլնճպէրլերին եիւղիւնի կիւսիրմէշ տիր։

ԲԻՇԵՅԻՆԱԹ ՎԷ ԴԻԹԻՐԱԱԹ

Թէտապրի թիսիլիսիյէտէն մուս-հիմ պիր իսթիրա.— Սլման մի-էն-թուլերինէն Մ. Բէպուրա թահթէլ պահր պիր ոէֆինէ իսիթրա իթմէկ տիր։ Ֆաղաթ պու սէֆինէյի հարպիյէ օլմա-կրպ թահթ էլ պահր տրգդաթյա պահ-մահտա պուղունմագ գազագէտ սէ-ֆինէյէրի պուլմագ, դարգ օլանլարը ճէրմէք իչուն տրը։ Շագիզգտա ինչա-իսիլէն պու սէֆինէյինն օն պէշ կիւն գատար Գօնտրանա կէօլիունտ թէ-ռիս պէսի իչրա իսիլտի։ Վէ անտիկն ալթընը 100 մէթրօ մէսահէյէ գա-տար կիթիպի թէնտանդ իթմէ տիր։

ՀՐԷԷԹՐԻԲԼԻ ՍԱԶ ՄԱՔԻՆԱՍԸ.— Իսթիհատթը զարուբէի պէյէ-բիյէտէն օլան սաչ քէսմէքտէ տահա

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուսմանիէ ազ. գար.	26—25
» » » էն եիւքսէք	26—31
» » » էն աչաղը	26—23
Բանքէլի չըմէնարքիրի գրնտա	115—25
» » էն եիւքսէք	115—87
» » էն աչաղը	114—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյթի ագսիսնը Օս. լիրայ	14—
Սիկարէթ Ա.	—94
» Բ.	—55
Թրամվայ	6—32
Ժուբանա	1—95
Օպլիկասիոն Թրամվայ	478—
Ասիրանա	4—20
Դրէսի Ժէնէրալ	1—05
Սօսիէթէ Օթթման Ինկ. լիր.	0—14

ՄՏՔԻ ԵՐԿԵՐԸ

Ե.

Եթէ կանայք միշտ ոգեղղաստ եղած ըլլային պիտի համարձակէի ըսել որ, անոնցմէ մի քանիներուն նամակները պիտի ըլլային թերեւս լաւագոյն գրուածը որ ունինք մեր լեզուին մէջ։

Առանց խրթնաբանութեան և խմբանութեան ինչ յատակ կը գրէ Մոլիէր, ինչ հոգ, ինչ միամտութիւն, ինչ բարեմիտ զուարճախառնութիւն և ինչ նմանութիւն բարքերու, ինչ պատկերներ և ինչ ծաղրական պատուհասներ։ Ո՞ր մարդ կրնայ այս կատակերգակին նմանիլ։

Կարդացի Մալէրպ և Թէոֆիլ, երկուքն ալ ճանչցած են բնութիւնը, սա տարբերութեամբ որ առաջինը առատ և միօրինակ ոճով մը ցոյց կուտայ բոլորը միանգամայն ինչ որ ունի գեղեցկագոյն, ակնուադոյն, նրբագոյն, և զարգացագոյն, անոնցմով իր նկարը կը կերտէ։ Միւսը առանց ընտրութեան, առանց ճշդութեան սանձարձակ և անհաւասար գրիչով մը երբեմն կը բնաւորէ իր նկարագրութիւնները, կը ծանրանայ մանրամասնութիւններուն վրայ. անդամալնութեան կ'սկսի, երբեմն կը կեղծէ կը չափազանցէ, բնութեան մէջ ճշմարտութեան սահմանէն դուրս կելլէ և այսպէսով կը չնչէ իր վիպասանութիւնը։

Ռոնսար և Պալզաք ունեցած են իւրաքանչիւրը իրենց սեռին մէջ բաւական լաւ և յուսի կողմէ թէ ուսանողի և թէ արձակի մէջ իրենցմէ ետքը չատ մեծ մարդիկներ արտադրելու համար։

Մարօ իր դարձուածներով և ոճով Ռօնսարէն ետքը գրող մըն է, որ հաճիւ հաղ կը տարբերի երկրորդէն քանի մը բառերով միայն։ Ռօնսար և իր ժամանակակից հեղինակները ծառայելէ աւելի վնասեցին ոճին, յապաղեցուցին զայն կատարելութեան ուղւոյն մէջ, այնպիսի թերութեան մը ենթարկեցին որմէ յետս դառնալ անկարելի էր։

Մարօ և Ռաբլէ անմերձելի են ֆրանսական գրականութեան մէջ, աղանդութիւններ ցանած ըլլալնուն համար։ Այդ կէտէն անդին անցնելու համար երկուքն ալ բաւական հանճար ունէին։ Նոյն իսկ տարիա կրնամ անունց համար որ խնդալէ աւելի հանգամանք կը ջանան հեղինակի մը համար։ Նամանաւանդ Ռաբլէ անհասկնալի է, իր գիրքը հանելուկ մըն է, թէպէտ և անբացատրելի է կ'ըսեն, ցնորք մըն է, օձի ագիով և ոսքով գեղեցկի կնոջ մը պատկերն է և կամ ուրիշ աւելի ուժեղ կենդանւոյ մը։ Սրբամիտ բարոյականի և աղուոտ ապականութեան մը խառնուրդն է։ Ուր որ յոսի է, յուսի գոյնն աւելի վար կիյնայ, գունեղիկն հրապոյրն է, և եթէ լաւ է, կրնայ համարուիլ համեղ և ադնիւ նոյն իսկ ամենէն փափուկը։

Երկու դրագէտներ իրենց գործոց մէջ Մօնթէներ պարաւած են, ես իմ մասին անոնց չափ պարաւի առարկայ չեմ դաներ զայն։ Կ'երևի թէ երկուքն ալ զայն յարգել չեն ուզեր կերպով մը։ Մին խորհիլ չէր գիտեր որ խոհուն հեղինակի մը ճաշակ առնէր։ Միւսը այնչափ նրբանալ կ'ուզէր, որ բնական մտածումներն իսկ անբնական կը համարէր։

Ծանր լուրջ և խղճահար ոճ մը չատ հեռու կ'երթայ։ Կը կարդանք Ամիոնոտ Քօէֆիթօնն ալ, անոնց ժամանակագրկիցներէն ուրիշ մը կը կարդանք։

Պալզաք ասացուածներու և արտայայտութեանց համար Վուսթիւբէն նուազ հին է, բայց Եթէ այս վերջինը դարձուածով ոգեւով քանականութեամբ նոր չէ, և չի նմաներ բանով մը մեր գրագէտներուն, պատճառն այն է որ չատերը կարդացած չենք զայն, և փոքրամասնութիւնն ալ զայն հասկնալու և անոր հետեւելու ձեռնհաս չէ։

Վ-ոյէ-ն Հէրոնդ դիրքն է անունն և ոչնչին անմիջապէս տակը կրնայ, անոր նման չատ ուրիշ գրքեր ալ կան։ Այնմիտ գրքով մը հարստանալու այնքան միջոցներ կան որքան զանս փնտռելով գանելու յիմարութիւն կայ։ Մեծ անմահականներով ինքզինքը վարանգելը ժողովուրդին ճաշակին անգիտանալ ըսել է։

Քալ գիտենք թէ նուազագոյնը մեծ տեսարանի մը սուրերնդիրն է և թէ անոր գաղափարը կուտայ։ Չեմ գիտեր ինչու անիկա այնքան կատարեալ նուազածուներով և մեծածախ չապլութեամբ կրցած է դիս ճանճրացընելու յաջողիլ։

ՄԻՒԼԱՇԱՁԱԹ ԵԱՀՕՏ ԷՄՍԱԼ

Իսանը հայութը էպէտի իլէ մուամմէր էաէն էսէրլէր տիր։

Իլմ ու ֆէն հէր սինսէ ինսանը մէշզուլ էսէր, չօճուգլըդտա թահսիլ օլունուր, կէնճլիքսէ ամէլիաթը կէօրիւլիւր, իհթիյարըդտա թէտիրս օլունուր։

Քեամիլ ինսանն զալալի, տահմա հաղին օլուր, եւ-զիւ հէր վագթի կիւլէր։

Ինսան չէրլէթ ու չան արզուսնտա պուլունուր, հայթիէթսիզլիքտէն զօրգար, պունընա սէքրապէր սույի հարաքեաքտէն իհթիրազ էթմէզ պու իսէ բութուպէթտէն զօրգուլ տա պոթագլըը մէսքէն իհթիհազ իթմէյէ պէնզէր։

Պէօյիւք առամլարը պիր իքի գապահթանը թութուպ թայիպ փթմէյին, չինքիւ էլմա նէ գապար էյրի քէսիլմիշ օլսա պիր առի թաշտան զըլմէթլի տիր։

Թաղիյաթ ինսանը մուսաւաթ իւզերէ թութար, թէրպիյէ այրըը։

Պէտնէ արիզ օլան լէքէլէր սու իլէ երգանըը, բուհա արիզ օլան լէքէլէր հիչ պիր չէյլէ երգանամադ։

Ֆիքիրսիզ առամլարա իմթիհան իթմէք չոզ ֆիքրէ միթէվազբֆարը։

Նէտառէթ հիւանիւ սիրէգաքն իլք պէհարը։

Զէրիրլէրին էն մէհվիքի մուառէնտարը։

Հիմներ վէ լիյագաթ էրպանընը սէվիպ տէ հազլարընտա լայզ օլուուլարը աէրէճէտ բայէթ իթմէմէք, քէնարիէրինի տավէթ իթմիքտէն սօնրա գաբուրը գահայրվ դանուլ էթմէմէյէ պէնզէր։

Սէրհօշլար վէ մուսրիֆլէրէ ադրագաաշ օլմա՝ չինքիւ չօգ կէշմէնէ իյանէտէ միհրթաճ օլուրլար։

Պիր տէլիգանլրը ալագասը օլուուլը իչին թայիպ իթմէք, պիր հասթաը հաստա օլուուլը իչին թէքթիր իթմէյէ պէնզէր։

Մուքէտտէր օլան պիր ատամն գարշըսընտա կէզմէք, սօղուզ հավատա պիրինին էավազընը չըգարբպ չըլալ պատմայա պէնզէր։

Տէլի Ղազբրը սէօյլէմէզսէ ագրըբտան ֆարզ օլունմազ։

Ինսանին կիւզէլլիյի, սէօյլէսիյի սէօզնին կիւզէլլիհնտէն իպարէթիր։

Մէսարիֆինի վարրտանը նիսպէթինտէ թութմայան ատամն սէրվէթի մուվաֆֆագիյթը։

Ինսան չօգ հաչամարնը իսթէր տէ, իհթիյար օրմանընը իսթէմէզ։

Ինսանը Ինսան իսէն պայրճա տէօրթ չէյտիր. իլիմ, սապր, զանատ, հագգանիյէթ։

ՆԵՇԱՆ ՉԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

ԷՎ ԽԱԶԻՆԷՍԻ

3.

Պիր կէլէն տակ, տահա ճանիլ տիր. տէմիճէլի տիր։ Պիր աչէ կէչէր կէչմէզ օ՝ թաղէ կէլէն՝ վալիտէ, օրմուշ տիր։ Մինչ մինի չօճուզտանտ գուճաղընա ալմըշ. գանատալրը ալիրնտա սագ լայօր. ալլատգճա, սիւտ վէրիյոր։ Բահանրզմշ տրը տէյէ ճիսէրլէրի բարա բարչա օրուեօր։

Պիր ըչտէր, պիր վալիտէ, ճիկէրբարէճինի սէվէրսէտ թէրպիյէսինէ՝ տանի տէրէճէի նիհայէ, տրզգամ իյլէմէք վազիֆէլէրի տիր։ Պիր չօճուղընի թէրպիյէսի իսէ հէրքէտէն զիյատէ վալիտէսինէ մուհանիկէ պիր քէյֆիյէթ տիր։ Զօճուղընն պիր Դիւն վարիտէ վէ նա բէտէր օլանիլէճէյինէ չիպէտ իսիլէպիլիրմի. հղինանցն ալէյ պէշիրտէ էօյրէնիլէն մէզարա գանտար իսթիտատ իտէր օլմազլէ, թէրպիյեի էպթիտաիէնի, զէմանը սէպավէթտէ, սուրէթը միբէյմէլէտ վէրիլմէսինէ, ասլա գունուր վէ թէքիտսիլ իսիլմէմէկի տիր. զիրա չուպուգ եաչիքէն էյմիր տարզը մէսէլի մէշհուր տրը։

Իքէթ պիսիմ օ՝ չօճուգ ինիտիմիմ, պէօյինմիշ տէ պուզ կիւնքի չու թէրպիյէլի կէլէն պէնիմմշ։ Այիլէսի վարիտէսի, քէնտիսինի կիւզէլ թէնպիյէ էյլէմիշ պուլտուղընը էէմէյէ, կէօրտիյինի պէյէմէյէ, ազ իլէ գանատի, չօզա, մէյտան վէրմէմէյէ ալըշտրմըշ. պիր կիւն էվ խանընը օլանտաղ տէյէ, սուտէ, պայծարան կէօրմէմքտէն, կիւլիպ օյնամագտան՝ բիտտ. ուտ վէ սաիրէ էօյլէթմէքտէն զիյատէ, էէմէք բիւլիրմէսինէ, էվ իշլէրինի կէօրմէէ, տիքիշ տիքմէյէ էշհարը պիշիմիզէ ուսուրը պէյթիյէնին սուրէթի իտարէօնինի ֆիիլէն կէօրմէշ, զայիֆլէնիյօր, պէնդի կէչիյօր, սըզրյա կէշմէյօր տէյէ չալըշտրմագտան պըզօյմամշչ. էկէր գուշկարը էօյլէնմիշ օրմանը պիր խանէնի նամազ իտարէ իտէնէք իտի։

Պիր խանէտ նէ գաղտար խրամէթ ֆիտարլուգտա եէնէ սահիպէի խանէ, կէօրվէլէն իշլէրին խանէնին թէհարէթ վէ նէզարէթինէ տրզգամ վէ բիայէթ էյլէմէլիտիր։

Հազրդէթէն «էլ խաղինէսի» ըրլագընա լայզ պիր գանընտ՝ զէվճինի, էվլատընը, պէյհուտ մարտիա կիրիֆտար իթմէկ, թանիը սիկա կիւլէր եիւզանն վազ կէչմէճ. ամիէնսի, ֆամիլիասը էֆիրատընը ճան ու կէճնիւլէն սէվէր. մանանաշ վէ թէվիզ եիւզէք սահիպէսի օյարագ հաչար. սատ կիսէր, սատ եէր. էյնա վէ սայիրէ կիսի թէդիկնամ ճէմնէ չալըշմազ։ զէվճէլիք, վալիտէլիք վազիֆէսինի սիլիր. կէսկէտիրս. չուխատալրի ճամի պիր գատրնա ԱԷՎ խաղինէսի տէսէք եանլըշ պիր իւնվան մը վէրմիշ օյուրզգ պիր ԱԷՆ չԷՎ մէգազէյի իսթիատարընտան ինիմէ տարընա գատար պիր թէքբար միսթալէա, մէրթալէյրտա պիր թարափյա՝ մանանը հագդէմինի լեթա էյլէյէն պիր գատրնա թէսատաֆ խաէլիմ. իշթէ օ՝ խանրմա պուտրարը թէմամարդա Ամատարոտ մուքեմֆէթէն «էվ խազինէսի» թէսիրիէ օյուտնա խանրանը մէզարդը պիճագրն իհրազա քէսպի լիյագամ վէ մուաֆիգգիյէթ էյլէմիշ պուլունմադ մը։

Տավալէքիլի
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

Վէ մագսատրը տատառադ զէմանատա իմրա իթմէք իգդրէ, թաղիյաթը նա էն խոշ կէլէն այիլէ պէյէրինատէն պիր իբէսինին խանէրինի տէֆթէրինատ եադար։

Նէդահէթ հանրմ իլէ Նամի պէյին թասրիֆաթը մուբէպպիյէնին վէք խոշունա կիսէր, լաքին սէֆիէրինատ ադրդը խանէլէրին չօգլրզընտան Շէմի իլէ Սաորինին մուհագպէթի իլէ գանաաթ իթմէյէ իմքանը օլարզընտա, հէման թաբաֆլեճա անլամադ իչին չօճուգլարա տէր քի. «Ամլընը «Շէմի» «Սաորի» պու լաղրրը ուէօյէմիշ. ամուճա պէյ պաղդ պիր չէյ սէօյէմէտի մի՞։»

Զօճուղլար իբիսի պիրանէն.

Խայր տէմէտի, ամուճա պէտին պիր չէյ սէմէտիրի իչին Անժէլին ճանը սըգրլըը. նէ իսէ պիր ադ սօնրա «պու կիւն սէմէտի իսէ պիր կիւն տէր» տէրէք քէնտի քէնտինի թէսէլլի իսէր։ Օ արալրգ եալըտան աչը պաչը թօսուն ադա գօլարը տիրսէ գաբարը սրվալը օլաուը հալտէ կէչմէքտէ օլարզընը կէօրիւր։

Անժէլ պունա տայանամադ, պէյլէ պիր «Պօլու» կիւզէլինէ գարը իդթէչ տարընն եէթաիյի գաատր, քէնտինի պէյէնտիրբէճէք սիզիւք պիր թէպէս-

Մէսարիֆինի վարրտանը նիսպէթինտէ թութմայան ատամն սէրվէթի մուվաֆֆագիյթը։

Ինսան չօգ հաչամարնը իսթէր տէ, իհթիյար օրմանընը իսթէմէզ։

Ինսանը Ինսան իսէն պայրճա տէօրթ չէյտիր. իլիմ, սապր, զանատ, հագգանիյէթ։

ՆԵՇԱՆ ՉԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

ԷՎ ԽԱԶԻՆԷՍԻ

3.

Պիր կէլէն տակ, տահա ճանիլ տիր. տէմիճէլի տիր։ Պիր աչէ կէչէր կէչմէզ օ՝ թաղէ կէլէն՝ վալիտէ, օրմուշ տիր։ Մինչ մինի չօճուզտանտ գուճաղընա ալմըշ. գանատալրը ալիրնտա սագ լայօր. ալլատգճա, սիւտ վէրիյոր։ Բահանրզմշ տրը տէյէ ճիսէրլէրի բարա բարչա օրուեօր։

Պիր ըչտէր, պիր վալիտէ, ճիկէրբարէճինի սէվէրսէտ թէրպիյէսինէ՝ տանի տէրէճէի նիհայէ, տրզգամ իյլէմէք վազիֆէլէրի տիր։ Պիր չօճուղընի թէրպիյէսի իսէ հէրքէտէն զիյատէ վալիտէսինէ մուհանիկէ պիր քէյֆիյէթ տիր։ Զօճուղընն պիր Դիւն վարիտէ վէ նա բէտէր օլանիլէճէյինէ չիպէտ իսիլէպիլիրմի. հղինանցն ալէյ պէշիրտէ էօյրէնիլէն մէզարա գանտար իսթիտատ իտէր օլմազլէ, թէրպիյեի էպթիտաիէնի, զէմանը սէպավէթտէ, սուրէթը միբէյմէլէտ վէրիլմէսինէ, ասլա գունուր վէ թէքիտսիլ իսիլմէմէկի տիր. զիրա չուպուգ եաչիքէն էյմիր տարզը մէսէլի մէշհուր տրը։

Իքէթ պիսիմ օ՝ չօճուգ ինիտիմիմ, պէօյինմիշ տէ պուզ կիւնքի չու թէրպիյէլի կէլէն պէնիմմշ։ Այիլէսի վարիտէսի, քէնտիսինի կիւզէլ թէնպիյէ էյլէմիշ պուլտուղընը էէմէյէ, կէօրտիյինի պէյէմէյէ, ազ իլէ գանատի, չօզա, մէյտան վէրմէմէյէ ալըշտրմըշ. պիր կիւն էվ խանընը օլանտաղ տէյէ, սուտէ, պայծարան կէօրմէմքտէն, կիւլիպ օյնամագտան՝ բիտտ. ուտ վէ սաիրէ էօյլէթմէքտէն զիյատէ, էէմէք բիւլիրմէսինէ, էվ իշլէրինի կէօրմէէ, տիքիշ տիքմէյէ էշհարը պիշիմիզէ ուսուրը պէյթիյէնին սուրէթի իտարէօնինի ֆիիլէն կէօրմէշ, զայիֆլէնիյօր, պէնդի կէչիյօր, սըզրյա կէշմէյօր տէյէ չալըշտրմագտան ալըզօյմամշչ. էկէր գուշկարը էօյլէնմիշ օրմանը պիր խանէնի նամազ իտարէ իտէնէք իտի։

Պիր խանէտ նէ գաղտար խրամէթ ֆիտարլուգտա եէնէ սահիպէի խանէ, կէօրվէլէն իշլէրին խանէնին թէհարէթ վէ նէզարէթինէ տրզգամ վէ բիայէթ էյլէմէլիտիր։

Հազրդէթէն «էլ խաղինէսի» ըրլագընա լայզ պիր գանընտ՝ զէվճինի, էվլատընը, պէյհուտ մարտիա կիրիֆտար իթմէկ, թանիը սիկա կիւլէր եիւզանն վազ կէչմէճ. ամիէնսի, ֆամիլիասը էֆիրատընը ճան ու կէճնիւլէն սէվէր. մանանաշ վէ թէվիզ եիւզէք սահիպէսի օյարագ հաչար. սատ կիսէր, սատ եէր. էյնա վէ սայիրէ կիսի թէդիկնամ ճէմնէ չալըշմազ։ զէվճէլիք, վալիտէլիք վազիֆէսինի սիլիր. կէսկէտիրս. չուխատալրի ճամի պիր գատրնա ԱԷՎ խաղինէսի տէսէք եանլըշ պիր իւնվան մը վէրմիշ օյուրզգ պիր ԱԷՆ չԷՎ մէգազէյի իսթիատարընտան ինիմէ տարընա գատար պիր թէքբար միսթալէա, մէրթալէյրտա պիր թարափյա՝ մանանը հագդէմինի լեթա էյլէյէն պիր գատրնա թէսատաֆ խաէլիմ. իշթէ օ՝ խանրմա պուտրարը թէմամարդա Ամատարոտ մուքեմֆէթէն «էվ խազինէսի» թէսիրիէ օյուտնա խանրանը մէզարդը պիճագրն իհրազա քէսպի լիյագամ վէ մուաֆիգգիյէթ էյլէմիշ պուլունմադ մը։

Տավալէքիլի
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՍԻՆԿԷՐ

ՋՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԷՔԵՆԱՆԵՐԸ

Լաւագոյն մեքենաներն են բովանդակ աշխարհի մէջ

ՍԻՆԿԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ իր նշանաւոր մեքենաներէն միայն ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։ ՍԻՆԿԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ զանազան արուեստանոցներու մէջ 400է աւելի ջանքերով և պատուոյ մրցակցութեամբ ստացած է։

Սիրոյ անհուն յաջողութիւնը զիրս և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարդացած է ձեռք բերելու, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայի գերազանցութեան արդիւնքն է։

ԳԵՂՇԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ գիմացը գետնուած յատկանիշը և կը ծանուցուն միմիայն ի վաճառատանց

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ ԿԱՌ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բերա, Գուտպարայի փողոցին անկիւնը գտնուած չէնքը։

Վաճառատունք ի Պոլիս } Բերայ Մեծ փողոց, Կալաթա Սերայի Լիւքէն գիմաց։ Գալատա Գրքոնքէնի Խրտվէլի կոյսարանին դիմաց։ Զէյնէպ Սարլիանի Հանամ և Սոգեթան Պազարտա։

ՄԱՄՆԱ. ԻՐՈՒՆ ԳԱՒԱՌԱՑ ԲՈԼՈ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԱՏԱՄԱՆԱԲՈՅԺ

Գ. ՍԱՀԱՆՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԼ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺՍԱՐԱՆԷՆ

Իր դարմանատունը հասատատած է Սկիւտար Սէլամլրը ճիշդ Փիլթօֆէճեան վաճառատան դէմ թիւ 381 բուրը կը դարմանէ բոլոր հիւանդութիւններ ինչպէս նաև թմրեցուցիչ դեղերու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն, նորը և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ ճիշդ բնական ակռաներու նման, փոսած ակռաները կը լցնէ ոսկիով, բլաթին, արծաթ և ուրիշ նիւթերով։

ՈՒԷՍԹԵՐՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵՍԱԼ 1851ԻՆ

Հատուցեալ վնասներու գումարը ... անգլ. ոսկի 6,000,000
Պարտատոմսերու և ոգեկան հաստատ ... » » 1,350,000
Վնասներու դրամագլուխ ... » » 410,000

Հրապարակեալ ծանօթ գիտաց և գերմանական վնասներու դրամագլուխը 100,00 էն աւելի չէ։

ՈՒԷՍԹԵՐՆ ԸՆԿԷՐ ՀՐԴԵՀԻ դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ վնասները անդամի վրայ և անմիջապէս կը հատուցանէ։

Տնօրէն Թուրքիոյ կործակալներ՝ Դանիէլ Ամատունեան
Պոլիս՝ Պանճէ Գալաթա՝ Անանեանի խան թիւ 20, 21, 22։

Գուտատաց մէջ գործունեայ և պատշաւաւոր գործակալներ կը փնտրուին։

ՍԱՆՕՐ՝— Տեղւոյն էն ծանօթ ֆիրմա, եւ գերմ. ընկերութեանց պատասխանատու գործերը վճարեց 1000% էն աւելի ցարդ։ Ամենեւ «Ուէսթերն» ինչ 128% եղ ինչ որ գերազանց երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ իր մոգակիցներուն վրայ։

ՑՅՈՒ ՀԱՅՈՒ ՎԷՐՈՅԹԱԿԱՆՈՐԼԱՐԸ

Պէտք կիսն ընտանիքներդան հարաքէթ խաէէք վաբորլար իւէ սէվք օլունաճագ փոսթալար։

ԻԹԱԼԻԱ.—Օգէրա (Ճիւրպապ Բուսիա, Լէքիտաան, Պիսարապա)։
ՆԻՄՍ.— Բէօսթէնէճ, Սուլիսա (Բրամանթա)։
ԿԻՒՐՃԻ.— Իզմէ պաշա, Սամսուն, Տրապիզոն։
ՄԻՍԻԱԺԸՐԻ.—Գալէի Սալթանիէ, Իզմիր, Պէյրութ, Լաղթիէ, Մէրսին, Ֆոկէնտէրոն, Եաֆա, Հիւսէյսա, Խիդիմուրիէ, Դրզրզա։
ՄԷՍՍԱԺԸՐԻՒ՝— Գալէի Սալթանիէ, Իզմիր։
ԲՈՒԼԳԱՐ.— Սէլիսթրիկ։
ՆԵՄՍԷ.— Վիէնա, Բէնիբէճէ, Մարլիա, Կալից։
ՐՈՒՍԻԱ.— Իզմէպիտ, Սամսուն, Օրնա, Կիրսան, Տրապիզոն, Բրզէ, — Պաթում, Բաթում։
ԿՈՒԲԱ.—Պուրկաղ, Վառնա, Սուլինա։
ԻԹԱԼԻԱ.— Իզմէ պաշա, Սամսուն, Կիրասան, Տրապիզոն, —Պաթում։

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՄԻՒՐԷՊՊԻՅԷ

I

Օ միւթէպէր Ֆրանսայ այիլէսինէն օլան Անժէլին հալինէ ազլամագ տէրէճէսինատ աճրմագլա պէրապէր քէնտիսինի պիր կիճէ պիլէ միւսաֆիրլիկ գապալ իթմէզլէր։

Ինչէ Անժէլէ տահի պէօյլէ պիր հասլ չէֆգադթլա Անժէլէ մուալէնէթատ պուլունընը գօլայլըգ՝կէօսթէրիլիր։ Էվէլա քէնտի ճիվարլարընտա ուճուզճապիր օտաքիրալանը,մատմազէլի օրայա կէրլէյիրիլէր. ազ պիր միւսաֆիր ֆօնրա միւրէպպիյէլիքվազիֆէսի իլէ, Տէէրի էֆէնտի այիլէսի եանընա կէօնատէրիկիր։

Մի-բէպպիյէ Անժէլ, կէչմիշինատէն պահա էթտիկիմիզ ինչէ պէօյլէ պիրԱնժէլ տիր։ Պու միւրէպպիյէմիզ ֆահիշէլիքատէն վազ կէշմէք կիսի պիր ազ զինինատ թասավվուրլար կէլիր իսէ սէֆալըմը, գուտուրմուշտան պէթթէր տիր» միսալընա կիրիպ չըդրզ կէօրիւշտիկի այիլէ ատէմլերի իչինատ կէնճ, իսիիյար պիր գաչ էրքէք կէօրիւր կէօրմէզ դարարընտան վազ կէչէր։

Վէ մագսատրը տատառադ զէմանատա իմրա իթմէք իգդրէ, թաղիյաթը նա էն խոշ կէլէն այիլէ պէյէրինատէն պիր իբէսինին խանէրինի տէֆթէրինատ եադար։

Նէդահէթ հանրմ իլէ Նամի պէյին թասրիֆաթը միւբէպպիյէնին վէք խոշունա կիսէր, լաքին սէֆիէրինատ ադրդը խանէլէրին չօգլրզընտան Շէմի իլէ Սաորինին մուհագպէթի իլէ գանաաթ իթմէյէ իմքանը օլարզընտա, հէման թաբաֆլեճա անլամադ իչին չօճուգլարա տէր քի. «Ամլընը «Շէմի» «Սաորի» պու լաղրրը սէօյլէմիշ. ամուճա պէյ պաղդ պիր չէյ սէօյլէմէտի մի՞։»

Զօճուղլար իբիսի պիրանէն.

Խայր տէմէտի, ամուճա պէտին պիր չէյ սէմէտիրի իչին Անժէլին ճանը սըգրլըը. նէ իսէ պիր ազ սօնրա «պու կիւն սէմէտի իսէ պիր կիւն տէր» տէրէք քէնտի քէնտինի թէսէլլի իսէր։ Օ արալրգ եալըտան աչը պաչը թօսուն ադա գօլարը սիրսէ գաբարը սրվալը օլաուը հալտէ կէչմէքտէ օլարզընը կէօրիւր։

Անժէլ պունա տայանամադ, պէյլէ պիր «Պօլու» կիւզէլինէ գարը իդթէչ տարընն եէթաիյի գաատր, քէնտինի պէյէնտիրբէճէք սիզիւք պիր թէպէս-

Մէսարիֆինի վարրտանը նիսպէթինտէ թութմայան ատամն սէրվէթի մուվաֆֆագիյթը։

Ինսան չօգ հաչամարնը իսթէր տէ, իհթիյար օրմանընը իսթէմէզ։

Ինսանը Ինսան իսէն պայրճա տէօրթ չէյտիր. իլիմ, սապր, զանատ, հագգանիյէթ։

ՆԵՇԱՆ ՉԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

ԷՎ ԽԱԶԻՆԷՍԻ

3.

Պիր կէլէն տակ, տահա ճանիլ տիր. տէմիճէլի տիր։ Պիր աչէ կէչէր կէչմէզ օ՝ թաղէ կէլէն՝ վալիտէ, օրմուշ տիր։ Մինչ մինի չօճուզտանտ գուճաղընա ալմըշ. գանատալրը ալիրնտա սագ լայօր. ալլատգճա, սիւտ վէրիյոր։ Բահանրզմշ տրը տէյէ ճիսէրլէրի բարա բարչա օրուեօր։

Պիր ըչտէր, պիր վալիտէ, ճիկէրբարէճինի սէվէրսէտ թէրպիյէսինէ՝ տանի տէրէճէի նիհայէ, տրզգամ իյլէմէք վազիֆէլէրի տիր։ Պիր չօճուղընի թէրպիյէսի իսէ հէրքէտէն զիյատէ վալիտէսինէ մուհանիկէ պիր քէյֆիյէթ տիր։ Զօճուղընն պիր Դիւն վարիտէ վէ նա բէտէր օլանիլէճէյինէ չիպէտ իսիլէպիլիրմի. հղինանցն ալէյ պէշիրտէ էօյրէնիլէն մէզարա գանտար իսթիտատ իտէր օլմազլէ, թէրպիյեի էպթիտաիէնի, զէմանը սէպավէթտէ, սուրէթը միբէյմէլէտ վէրիլմէսինէ, ասլա գունուր վէ թէքիտսիլ իսիլմէմէկի տիր. զիրա չուպուգ եաչիքէն էյմիր տարզը մէսէլի մէշհուր տրը։

Իքէթ պիսիմ օ՝ չօճուգ ինիտիմիմ, պէօյինմիշ տէ պուզ կիւնքի չու թէրպիյէլի կէլէն պէնիմմշ։ Այիլէսի վարիտէսի, քէնտիսինի կիւզէլ թէնպիյէ էյլէմիշ պուլտուղընը էէմէյէ, կէօրտիյինի պէյէմէյէ, ազ իլէ գանատի, չօզա, մէյտան վէրմէմէյէ ալըշտրմըշ. պիր կիւն էվ խանընը օլանտաղ տէյէ, սուտէ, պայծարան կէօրմէմքտէն, կիւլիպ օյնամագտան՝ բիտտ. ուտ վէ սաիրէ էօյլէթմէքտէն զիյատէ, էէմէք բիւլիրմէսինէ, էվ իշլէրինի կէօրմէէ, տիքիշ տիքմէյէ էշհարը պիշիմիզէ ուսուրը պէյթիյէնին սուրէթի իտարէօնինի ֆիիլէն կէօրմէշ, զայիֆլէնիյօր, պէնդի կէչիյօր, սըզրյա կէշմէյօր տէյէ չալըշտրմագտան ալըզօյմամշչ. էկէր գուշկարը էօյլէնմիշ օրմանը պիր խանէնի նամազ իտարէ իտէնէք իտի։

Պիր խանէտ նէ գաղտար խրամէթ ֆիտարլուգտա եէնէ սահիպէի խանէ, կէօրվէլէն իշլէրին խանէնին թէհարէթ վէ նէզարէթինէ տրզգամ վէ բիայէթ էյլէմէլիտիր։

Հազրդէթէն «էլ խաղինէսի» ըրլագընա լայզ պիր գանընտ՝ զէվճինի, էվլատընը, պէյհուտ մարտիա կիրիֆտար իթմէկ, թանիը սիկա կիւլէր եիւզանն վազ կէչմէճ. ամիէնսի, ֆամիլիասը էֆիրատընը ճան ու կէճնիւլէն սէվէր. մանանաշ վէ թէվիզ եիւզէք սահիպէսի օյարագ հաչար. սատ կիսէր, սատ եէր. էյնա վէ սայիրէ կիսի թէդիկնամ ճէմնէ չալըշմազ։ զէվճէլիք, վալիտէլիք վազիֆէսինի սիլիր. կէսկէտիրս. չուխատալրի ճամի պիր գատրնա ԱԷՎ խաղինէսի տէսէք եանլըշ պիր իւնվան մը վէրմիշ օյուրզգ պիր ԱԷՆ չԷՎ մէգազէյի իսթիատարընտան ինիմէ տարընա գատար պիր թէքբար միսթալէա, մէրթալէյրտա պիր թարափյա՝ մանանը հագդէմինի լեթա էյլէյէն պիր գատրնա թէսատաֆ խաէլիմ. իշթէ օ՝ խանրմա պուտրարը թէմամարդա Ամատարոտ մուքեմֆէթէն «էվ խազինէսի» թէսիրիէ օյուտնա խանրանը մէզարդը պիճագրն իհրազա քէսպի լիյագամ վէ մուաֆիգգիյէթ էյլէմիշ պուլունմադ մը։

Տավալէքիլի
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

Անժէլ պու տէֆա թէրքէնէ օլարադ.

—Պու, ադչամ «յուգ պէօրէք» վար։

—Սէն «բուգ պէօրէյնի» սեվիյօրմուսուն։ Էօյլէ իսէ պուզդան սօնրա սանա գապա գապա բիչիրիրիմ։

—Սէն ծնու նագրզ գապաբիր էօյլէ։

—Ունը. էյի օլունճա «Անժէլին գօլարը՝ կէօսթէրէրէք» սէնին գիսթանընը գօլարընտան գիսատ չիրէր... ամուն ճանրզ լաֆգատալրզդ, չիմանի եէնէքլերիմ պէնիմ հէպսինի հէր հանրզ օլուր...

Աչը պաչը մաթպախա տօղրու այրըը, կիսէրքէն քէնտի քէնտինէ չէօյլէ սէօյլէնիր.

—Պու գօղնա պէնատէն նէ խաթէյօր ճանը՝մ... կէօրտիւլի եէրտէ սըրբիթյօր... պէնիմ տէ էլիմ ալաղամ տօնա գալըյօր... իշիմ պիթիյօր... թօնաֆ... Ալլահ ճէզանը վէրսուն էսմի ԶԷՂ... պու գարը պանա եանտը մը աճէպ... Եարապպի... պէնի կիւնահա սօգույօր... հէյէ օճագ գալշընտա ագուլմա կէլինճէ եէմիյէ ամբաղրմ թուզու ֆիլանը գարարընը մարարընը չաղ չբրրյօրում... էֆէնտինին տէ սէրտիմ տէն խապէրի ուզ, թէբանը էտէր. հէր պու հալլեր մէտիլէքէթտէքի... Նին տէ խապէրի օլուօր զալիպա... գօնգոնա պուրայա ուղրայը... Նին տէ թավրը հարաքեաթը սէյիլդի... Ալլահ էվնամին խայրը էյլէյէ։

Զէվալը աչը պաչը, գօգոնանդն չիպուէթի մուհապպէթ թէյերի իլէ աթիսէքինի նադմ էյլէմիշ իսի։

«Գօլարը բիւք պէօրէ